

új magyar szó

12 oldal

Ára: 1,5 lej

Országos közéleti napilap | Alapítva 1947-ben, Romániai Magyar Szó címmel

VII. évfolyam,
105. (1425.) szám**BNR-valutaárfolyamok**

1 euró	4,1208 ▲
1 amerikai dollár	2,8571 ▲
100 magyar forint	1,5415 ▲

Aktuális

2

Székely koccintás Brüsszelben

„Legalább most mindenki Székelyföldről beszél” – nyilatkozta tegnap este az ÚMSZ-nek Borboly Csaba, Hargita Megye Tanácsának elnöke, akit annak kapcsán kérdeztünk, hogy a brüsszeli Székelyföldiroda megnyitását élesen bírálták a román politikusok, Magyarország nagykövétét is bekérítették a román külügyminisztériumba.

Kultúra

8

„Trikolóros” Mátyás

Nemzeti színű szalaggal ellátott koszorút helyeztek el tegnap egy román férfi a Mátyás-szoborcsoport talapatzára. A biztonsági őr tétlenül nézte végig az akciót: Egy nappal korábban Füzes Oszkárt, Magyarországbukaresti nagykövétét megszólította, hogy nem helyezhet virágcsokrot a táblára.

Sport

12

Könnyezhet Temesvár

Kizárta tegnap a Liga-1-ből a Román Labdarúgó Szövetség szakbizottsága a Temesvári FC-t és a Besztercei Glóriát. Előbbi csapat a harmadosztályban, utóbbi a másodosztályban indulhat jövőre.

Vezércikk

3

Egyfordulós városgazdák

Marosvásárhelyen az egyfordulós szavazás, úgy tűnik, előnyösebb a kétfordulós polgármester-választásnál, mivel a román pártok mindeddig az első fordulón dobta be a mélyvízbe jelöltjeiket, és az elnyert szavazatszámok alapján csupán a második fordulón döntötték el, hogy ki legyen a közösen

Széki Ferenc

támogatott név. ▶

Kórház – haldoklóknak?

Nem fogadja el az egészségügyi minisztérium a biztosítópénztár keretszerződését**Drákói beutalási feltételek: 38 fok fölötti láz, tartósan elvesztett látás, hallás, huzamos eszméletvesztés, ambuláns kezeléssel el nem állítható vérzés**

Fellázadt az orvostársadalom az Országos Egészségbiztosítási Pénztár új keretszerződése ellen: eszerint a jövőben csak a rendkívül súlyos állapotban lévő betegek utalhatók kórházba, még a csonttörések többségét is ambuláns ellátással kezelnék. A beutalás feltételeit nemcsak a szakma tartja szakszerűtlennek: Cseke Attila egészségügyi miniszter is jelezte: a szaktárca orvos- és betegellenesnek tartja a mától érvénybe lépő szempontrendszert, a minisztérium nem járul hozzá az új szabály életbe léptetéséhez. **7. oldal ▶**

Gyereknapi játékipiacmustra

▶ Idén alig lendít a játékszerek piacán a gyereknapi, a szülők az utóbbi időben kétszer is megfontolják, hogy milyen ajándékkal örvendeztetik meg csemetéiket. A 2008-as csúcsevben 80 millió euróra becsült ágazat óriási növekedési potenciállal rendelkezett, ám a válság megnyírta a forgalmat. Pedig lenne hova növekednie, hisz a játékszerekre költött összeg Romániában csupán negyede a nyugat-európainak. Az egyre szűkülő piac egyáltalán nem kedvez a hazai játékgyártóknak: mivel a vásárlók a minőség helyett inkább az árra figyelnek, az olcsó kínai dömpingáru leközvetlenül fölényre tett szert. **6. oldal ▶**

Berlusconi szereti Romániát

▶ „Tetszik Románia, és tetszenek a románok is” – nyilatkozta romániai látogatásának második napján Silvio Berlusconi olasz miniszterelnök, akit

tegnap Traian Băsescu államfő fogadott hivatalában. A két politikus Románia schengeni csatlakozásáról és a románok kérdéséről tárgyalt. **3. oldal ▶**

Silvio Berlusconi olasz kormányfő és Traian Băsescu államfő Fotó: Tofán Levente

Polgármester – egy fordulóból

Cs. P. T.

▶ Egyetlen fordulón választják meg ezentúl a polgármestereket Romániában, miután tegnap a képviselőház módosította a helyhatósági választások törvényét. A romániai magyar közösség számára kedvező módosítást indítványt – melyet szociáldemokrata és demokrata-liberális honatyák közösen terjesztettek elő – a szenátus korábban elutasította, ám a képviselőházban 174 támogató és 110 ellenszavazatot kapott, így az államfőhöz került kihirdetésre. A tegnapi plénumon elsősorban a liberálisok szavaztak nemmel az indítványra. **Folytatása a 3. oldalon ▶**

Röviden

Kolozsvár a legkedveltebb úti cél

Péntekig pályázhatnak a magyarországi iskolák a Határtalanul! tanulmányi kirándulási programra. Az Apáczai Közalapítvány előző évi utakat összegző kötete szerint a leghosszabb tanulmányi kirándulások Erdélybe irányultak, míg a helyszíneket tekintve Kolozsvár volt a legnépszerűbb. A tanulmányutak 62,81 százaléka Erdélybe, 18,18 Felvidékre, 11,57 Délvidékre, míg 7,44 Kárpátaljára irányult. Az összes erdélyi út 82 százaléka Székelyföldre vezetett, ezt követi a Partium 6,3-del, majd a Szilágyság/Mezőség és végül Dél-Erdély.

Merkel gépe körözni kényszerült

Rossz tréfát üttek az iráni hatóságok az Indiába tartó Angela Merkellel. Az ügy egy csapásra diplomáciai viszályvá vált. Teherán az éjszakai órákban először megtagadta az átrepülési engedélyt a német kancellárt és kíséretének egy részét szállító kormánygép számára, amely ezért visszafordulásra kényszerült, és két órát körözött a török légtérben. Tiltakozásképp tegnap délelőtt a külügyminisztériumba rendelték Irán berlini nagykövétét.

Mladics Hágába tart

Kiadták Ratko Mladics volt boszniai szerb tábornokot tegnap a hágai Nemzetközi Törvényszéknek. Ezt megelőzően páncélozott terepjárókból álló konvoj indult el annak a belgrádi törvényszéknek az épületétől, amelynek fogdájában őrizték a 69 éves volt hadseregparancsnokot. Humanitárius okokból azt is engedélyezték, hogy Mladics meglátogathassa öngyilkos lánya belgrádi sírját.

Hodorkovszkij pert nyert

A strasbourgi Európai Emberi Jogi Bíróság tegnap elmarasztalta Oroszországot Mihail Hodorkovszkij ügyében. A Jukosz olajcég volt főrésztvevője az elmarasztalt be, hogy jogsértő módon vették őrizetbe 2003-ban, és túl sokáig tartották vizsgálati fogságban. A moszkvai Preobrazsenszkaja kerület bíróságához megérkezett az előzetes, feltételes szabadlábra helyezésre vonatkozó kérelme is.

A lengyel EU-elnökség programja

Donald Tusk lengyel kormányfő (képünkön) közlése szerint az élelmiszer-biztonság lesz a lengyel EU-elnökség kiemelt prioritása. A lengyel kormány keddi ülésén elfogadta a július 1-jén kezdődő lengyel EU-elnökség programját, mielőtt azonban a politikus a

szejmben ismertette – lehetőleg még ezen a héten –, szeretné megvitatni a parlamenti pártok vezetőivel is.

Petárdák európai áruházakban

Petárdákkal követték el támadást egy belgiumi, egy hollandiai és egy franciaországi IKEA bútóruház ellen hétfő este – jelentették be az egyes országok hatóságai és az áruházlánc vezetői tegnap. A támadásokban senki nem sérült meg komolyabban. Hollandiában már korábban is történt ehhez hasonló eset: 2009-ben egy amszterdami IKEA áruházat a hatóságok ürítették ki és vizsgálták át, miután azt az információt kapták, hogy iszlámista radikálisok robbanószerkezetet rejtettek el az üzletben.

Jemeni véres kedd

Hírösszefoglaló

Éleslőszerezzel nyitottak tüzet jemeni kormánykatonák tegnap az arab ország elnökének távozását követelő tömegre a déli Taizz városában. A halottak számát ötre becsülik. Előző nap a katonák támadásában legalább húszan veszítették életüket. Négy katonának meghalt és tíz megsérült a szintén déli Zindzsibárban, miközben a kormányhadserg és a helyi erők igyekeznek kiszorítani az al-Kaida nemzetközi terrorhálózat helyi fegyvereseit, akik a hétvégén ellenőrzésük alá vonták

Az Európai Unió kül- és biztonságpolitikai főképviselőjét közleménye szerint megdöbbenette a jemeni biztonsági erőknek a tüntetőkkel szembeni kegyetlen fellépése Taizzban. Catherine Ashton ismét felszólította az arab ország elnökét, hogy „késedelem nélkül” írja alá a Perzsa- (Arab-) öböl menti monarchiák rendezési tervét, amelynek értelmében távoznia kell a hatalomból. Az ENSZ Emberi Jogi Főbiztosága (UNHCHR) azt közölte Genfben, hogy a jemeni kormányerők vasárnap óta több mint ötven embert öltek meg a délnyugati

támadások értek egészségügyi intézményeket is. „A jemeni hatalom általi folyamatos elnyomás, az emberi jogok és a nemzetközi humanitárius jog sorozatos súlyos megsértése tűrhetetlen. Felelősségre kell vonni ezeknek a tetteknek az elkövetőit” – olvasható a közleményben. Megismételte arra vonatkozó követelését, hogy Jemen tegye lehetővé a UNHCHR főbiztosának egy független vizsgálat lefolytatását az országban.

„Felszólítom Száleh elnököt, hogy tegyen eleget a jemeni népjogos követelésének a politikai át-

Fegyvert fogtak tegnap Taizz városában. Jemenben egyre jobban elhatalmasodik az erőszak

a várost. Hétfőn 21 kormánykatonára esett ott el.

A fővárosban, Szanaában véget ért a törzsi csoportok és az Ali Abdalláh Száleh elnökhöz hű erők közti tüzszünet. A hétvégén azt követően született megállapodás a harcok ideiglenes felfüggesztéséről, hogy a felek közötti összecsapásokban száznál többen meghaltak.

Taizzban. Navi Pillay emberi jogi főbiztos hangoztatta, hogy ilyen információkat kapott, de hitelességüket még ellenőrizni kell. Mint mondta, az ültöltakozást vizsgálatokkal, földgyalukkal és éles lőszerezzel fojtották el a városban.

Ashton emellett azt is írta: szigorúan elítéli, hogy éles lőszert használtak békés tüntetők ellen, és visszatartónak tartja, hogy

menetet illetően, és gondoskodjék arról, hogy a hatóságok tartózkodjanak az erő alkalmazásától és az emberi jogok megsértésétől. Itt az ideje, hogy az elnök abba hagyja az ürügyek keresését, és írja alá, illetve valósítsa meg az Öböl Menti Együttműködési Tanács (GCC) kezdeményezését a politikai átmenetről” – olvasható Ashton közleményében. ◀

Kadhafi kitart

ÚMSZ

Moammer el-Kadhafi líbiai vezető nem készül elhagyni hazáját, növekvő elszigeteltsége és az arab ország elleni NATO-csapások dacára sem – közölte tegnap Jacob Zuma, a Dél-afrikai Köztársaság elnöke, aki előző nap Tripoliban folytatott közvetítő tevékenységet az Afrikai Unió (AU) megbízásából. Zuma és Kadhafi tárgyalásai után a jelek szerint kevés esély maradt a líbiai fegyveres konfliktus – a kormányellenes lázadás és a NATO-csapások – tárgyalásos rendezésére. Kadhafi ismét sürgette a tüzszünetet, a felkelők azonban már a múlt hónapban, Zuma előző líbiai látogatásakor is elutasították a javaslatot. Nyugati vezetők úgy vélik, a NATO-csapások sem szűnnek meg, amíg Kadhafi nem mond le a hatalomról. Csaknem ezer menekült érkezett Líbiából a dél-szicíliai Pozzallóba egy hajó fedélzetén tegnap kora reggel – közölte az olasz parti őrség. Az összesen 963 fekete-afrikai származású menekült egy 25 méter hosszú, öreg halászhajón érkezett az olaszországi szigetre, ahol a hatóságok befogadó állomáson szállásolják el őket. A bárka utasainak negyede kiskorú. Körülbelül egyheti szünet után ismét egyre több menekült érkezik Észak-Afrikából Olaszországba. A líbiai felkelők fellegvárába, Bengáziba érkezett tegnap Franco Frattini olasz külügyminiszter az ottani olasz konzulátus megnyitására. Az egykori líbiai gyarmattartó Olaszország nemrég még Kadhafi egyik legfontosabb gazdasági szövetségese volt, később azonban csatlakozott a diktátor elleni fellépést szorgalmazó britekhez és franciákhoz. Róma Kadhafi száműzését követeli, és Franciaországgal, Nagy-Britanniával, Katarral, Gambiával, Szenegállal, valamint Jordániával együtt a felkelők tanácsát ismeri el legitim tárgyalópartnerként. Róma nem az egyetlen, amely jelen van a felkelők központjában: május 22-én Catherine Ashton, az Európai Unió kül- és biztonságpolitikai főképviselője nyitotta meg az EU képviselőletét Bengáziban. ◀

Afgán fenyegetés

ÚMSZ

A NATO szóvivője szerint az Afganisztánban lakóházak ellen végrehajtott csapásokra szükség van, és ilyen támadásokat a jövőben is végrehajtanak majd, egyeztetve – ahogy eddig is tették – az afgán biztonsági erőkkel. Oana Lungescu tegnap Hamid Karzai afgán elnök nyilatkozatára reagált. Hangoztatta, hogy a szövetség nagyon komolyan veszi Karzai aggodalmait, és továbbra is mindent elkövet majd azért, hogy akcióinak ne legyenek polgári áldozataik. Az afgán elnök ugyanis tegnapi kabuli sajtóértekezletén figyelmeztette a NATO vezetője nemzetközi biztonsági erőt (ISAF), hogy „mostantól fogva tilos lakott területre támadniuk”, a polgári áldozatok követelő számos támadás miatt pedig elfogyott az afgán lakosság türelme. A NATO-t megszálló erőknek fogják tekinteni, ha a hadműveletei során továbbra is civilek halálát okozza. ◀

Székely koccintás Brüsszelben

Cs. P. T.

„Minden rosszban van valami jó. Legalább most mindenki Székelyföldről beszél” – nyilatkozta tegnap este az ÚMSZ-nek Borboly Csaba néhány perccel azután, hogy véget ért Brüsszelben a három székelyföldi megye képviselőtét ellátó iroda mai megnyitója előtti állófogadás. Hargita Megye Tanácsának elnökét annak kapcsán kérdeztük, hogy az iroda megnyitását élesen bírálta a román politikusok, s az ügyben tegnap Magyarország bukaresti nagykövétét is bekérítették a román külügyminisztériumba.

„Ugyanaz történik, mint néhány évvel ezelőtt, amikor a bukaresti turisztikai kiállításon Székelyföld önálló standdal jelentkezett. Akkor is bírálta a román politikusok a kezdeményezést, mára pedig a székelyföldi standot keresik fel a legtöbben a turisztikai expón” – magyarázta Borboly Csaba.

A politikustól megtudtuk: az állófogadáson Székelyföld képviselőiben Tamás Sándor, Demeter János és Henning László, Kovászna Megye Tanácsának elnöke és alelnökei, Sófalvi László, Hargita Megye Tanácsának alelnöke, Birtalan József, Hargita megyei megyemenedzser, Becze István, Hargita megyei tanácsos, valamint Tánzos Barna mezőgazdasági államtitkár és Péter Ferenc, Szováta polgármestere, a Székelyföldi Önkormányzati Tanács elnöke volt jelen. Valamennyien részt vesznek a mai megnyitón is.

A megnyitóra várják a szervezők Semjén Zsolt magyar kormányfő-helyettes is. Történik ez annak ellenére, hogy román külügyminisztériumban tegnap Fűzes Oszkár, Magyarország romániai nagykövétével közölték: Bukarest a két ország stratégiai partnerségére való tekintettel elvárja, hogy egyetlen magyarországi hivatalos személy se

vegyen részt a keddi megnyitón. A román külügy Fűzestől tegnap számon kérte, hogy miért ad otthont a brüsszeli Magyar Régiók Háza a székelyföldi irodának.

Egy nappal korábban Joseph Daub, az Európai Parlament Európai Néppárt (EPP) frakcióvezetője elhatárolódott az irodamegnyitótól. Közleményében jelezte: az eseményért a szervezők vállalják a felelősséget.

A tegnap esti állófogadást a romániai magyar európai parlamenti képviselők, Sógor Csaba, Tócs László és Winkler Gyula adták az Európai Parlament brüsszeli épületében. Az eseményen Borboly Csaba és Tamás Sándor mondott beszédet. Mindketten megköszönték az Európai Unió tagországi polgárainak, hogy szolidaritásuk révén számos fejlesztési projektet sikerült megvalósítaniuk Székelyföldön, ezzel javítva a jellemzően vidéki régió életminőségét. ◀

Megalakult a főtitkárság

ÚMSZ

► Kovács Péter főtitkár, Bodor László, Horváth Anna, Hegedűs Csilla és Székely István főtitkárhelyettesek részvételével tegnap megtartotta alakuló ülését az RMDSZ főtitkársága. A tanácskozáson az a döntés született, hogy a javában zajló Erdélyi Konzultációt kiegészítsék egy átfogó önkormányzati konzultációval – tudtuk meg Kovács Pétertől. A főtitkár tájékoztatása szerint a választói igények feltérképezésével párhuzamosan azt szeretnék felmérni, hogy milyen eredményei és kudarcai voltak az RMDSZ-es önkormányzatoknak, önkormányzati képviselőinknek az elmúlt időszakban. „Azt is szeretnénk minél pontosabban megtudni, hogy milyen tervek vannak polgármestereinknek, helyi és megyei tanácsosainknak az elkövetkező évekre” – nyilatkozta Kovács. Az önkormányzati konzultáció eredményeit az Erdélyi Konzultáció végén kapott problémaképhez illesztik, minek következtében körvonalazódni fog, hogy miben különböznek, és miben közelítenek egymáshoz a lakossági elvárások és az önkormányzati tisztségviselők által megfogalmazott tervek. Kovács kifejtette azt is, hogy az önkormányzati konzultáció része a jövő évi helyhatósági választásokra való felkészülésnek is. „Ennek lebonyolítása is hozzájárul ahhoz, hogy kiválasszuk a legmegfelelőbb jelöltjeinket” – fogalmazott. Mint ismert, a főtitkárság a főtitkárból és öt helyetteséből áll. Kovács Péter még nem nevezte meg azt a személyt, aki az oktatási kérdésekkel foglalkozó főtitkár-helyettesi tisztséget fogja betölteni. ◀

Polgármester...

Lővőre már a legtöbb településen csak egyetlen alkalommal hívják az urnákhoz a választókat

Fotó: ÚMSZ/archív

Folytatás az 1. oldalról

Legfontosabb kifogásuk az volt, hogy a módosítás révén a szavazatoknak akár 12-14 százalékkal is meg lehet nyerni a polgármester-választást, s így jelentősen csökken az eljárók legitimitása. Mint ismert, a jelenlegi törvény értelmében második fordulót kell tartani, ha az első fordulón egyetlen jelölt sem kapta meg a szavazatok abszolút többségét. A módosítás révén csak akkor lesz szükség újabb fordulóra, ha az első forduló első két helyezettje azonos számú szavazatot kapott. Az RMDSZ képviselői igennel szavaztak az indítványra, a módosítás ugyanis kedvez a magyar közösségeknek. Ezt megerősítette lapunknak Kovács Péter főtitkár is. Tájékoztatása szerint a 2008-as

helyhatósági választásokon regisztrált szavazási kedv és a választási eredmények alapján szociológusok kiszámították, hogy az új törvény életbelépésével a jelenlegi 192-ről 200 fölé emelkedne a magyar polgármesterek száma. „Nem lenne ugyan nagyságrendekkel több magyar előjáró, de jóval nagyobb az esély magyar jelöltek győzelmére olyan kiemelt városokban, mint Szatmárnémeti vagy Marosvásárhely. Ha ugyanis több román jelölt van, a román szavazatok megoszlanak közöttük” – mondta Kovács Péter. Mint korábban beszámoltunk róla, Marosvásárhelyen hónapok óta zajlanak a magyar szervezetek közt a tárgyalások arról, hogy – a törvénymódosításra is alapozva – közös polgármesterjelöltet állítsanak a jövő évi helyhatósági vá-

lasztásokra. A Magyar Polgári Párt, a Székely Nemzeti Tanács, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács és az RMDSZ helyi vezetői legutóbb egy hete ültek egy asztalhoz ebben az ügyben. Bár korábban megegyeztek, hogy együttműködési megállapodást írnak alá, az utolsó percben az RMDSZ képviselői halasztást kértek. Kihátrálásukban szerepet játszik, hogy a szövetség felső vezetése korainak tartja az egyezség aláírását. „Május végén vagyunk, több mint egy év van a helyhatósági választásokig. Nyitottak vagyunk az együttműködésre, de ráér még erről tárgyalni” – mondta lapunknak Kovács Péter. A főtitkár szerint egyelőre az RMDSZ szervezeteinek megerősítésén dolgoznak, s keresik a megfelelő jelölteket a választásokra. ◀

Egyfordulós városgazdák

Mivel miféleképpen még az etnikai szavazás dívik (habár Szebenben és néhány erdélyi településen az erdélyi románság kezdte árnyalni ezt a megállapítást), nem csupán első pillanatra, hanem hosszabb megfontolás után is úgy tűnik,

hogy az egyfordulós polgármesteri megmérettetés a jövő esztendői helyhatósági választásokon előnyös a romániai magyarság szempontjából. Különösképpen ott, ahol településenként is kisebbségben él, hiszen amennyiben a különböző színű román pártok megosztják a szavazatokat, akkor elképzelhető, hogy akár alacsony választási százalékkal is magyar polgármesterjelölt kerülhet ki győztesen. A Székelyföldön már más a képlet: ott amúgyis majd mindenütt magyar lesz a polgármester, de az egyfordulós langyosságában egy alacsony választási részvétel ha nem is kérdőjelezi meg, de mindenképpen gyengíti az előjövő előjáró legitimitációját és rontja – különösképpen a községekben – az amúgy sem éppen csúcsra járatott helyi demokrácia minőségét.

A romániai magyarság szempontjából a jövő évi helyhatósági választások egyik legfontosabb téje Marosvásárhely, és úgy tűnik, a módosítás itt is előnyösebb a kétfordulós polgármester-választásnál, mivel a román pártok mindaddig az első fordulón dobták be a mélyvízbe jelöltjeiket, és az elnyert szavazatszámok alapján csupán a második fordulón döntözték el, hogy ki legyen a közösen támogatott név. Az egyfordulós választás nyilvánvalóan megváltoztatja ezt a stratégiát, és szinte biztosra vehető, hogy nem csupán a szociáldemokraták és a nemzeti liberálisok helyi alakulatai fűzik szorosabbra a felső pártvezetés szintjén már összecsomózott szálakat, hanem megpróbálnak tárgyalásokat kezdeményezni a jelenlegi nagyobbik kormánypart helyi képviselőivel is.

A választási törvény újraszövegezése nyomán hasonló, egyetlen fordulóra összpontosító román pártstratégiák feltételezhetőek Erdély több, vegyes lakosságú településén is. Érdekes majd mindezekre megfigyelni a magyar választ: a marosvásárhelyi politikai összefogást úgy tűnik, hogy már azelőtt kikibájták, mielőtt a harmadik párt megszűlést volna, és a nagy testvér, az RMDSZ vezetői is tülságosan korainak találják még a döntést. Ez nyilvánvalóan a marosvásárhelyi magyar polgármesterjelölt személyétől is függ, hiszen a jól megtalált személyiség a pengeélen táncoló választási helyzetben képes román szavazatokat is elhódítani, mint ahogyan a fordítottja sem lehetetlen. És létezik még két szempont. Az egyik: a költségvetési gondokkal küzdő országban egy forduló jóval költségkímélőbb, mint két. A másik, amely mindenekelőtt Székelyföldre érvényes: ha az RMDSZ (vagy az MPP és a lehetséges EMNP) nem találják meg településenként az ismert és elismert személyiségeket, akkor azok függetlenként fognak indulni. Még egy esztendő van a választásokig, de a rajtpisztoló már eldőrdült... ◀

Silvio Berlusconi szereti Romániát és a románokat

Hírösszefoglaló

► „Tetszik Románia, és tetszenek a románok is” – nyilatkozta romániai látogatásának második napján az olasz miniszterelnök, akit tegnap Traian Băsescu államfő fogadott hivatalában. Silvio Berlusconi ezt a kijelentést akkor tette, amikor házigazdája kíséretében meglátogatta a Cotroceni-palota udvarán található templomot, majd megállt az új-

ságírók előtt, hogy lefotózhassák a román elnökkel. A két politikus ezt megelőző négyezemközi tárgyalása több mint egy órát tartott. Silvio Berlusconi részt vett a román államfő által adott villásreggelin is. Az olasz miniszterelnök a római kormány több tagjával érkezett hétfőn Bukarestbe kétnapos látogatás keretében, hogy tárgyaljanak egyebek között Románia schengeni csatlakozásáról, valamint a románok kérdéséről. ◀

Traian Băsescu (jobbra) hivatalában fogadta Silvio Berlusconit Fotó: Tofán Levente

PDL: lesz kisebbségi törvény!

G. P. T.

► „A kisebbségi törvény elfogadása a koalíció vállalása, és minden adott ahhoz, hogy az ülésszak végéig elfogadjuk a jogszabályt” – nyilatkozta az ÚMSZ-nek Ioan Oltean, a Demokrata Liberális Párt (PDL) főtitkára egy nappal azután, hogy a PDL egyik alelnöke, Gheorghe Flutur hasonló ígéretet tett. A politikus tagja a nagyobbik kormánypart háromfős munkacsoportjának, amelynek feladata a kisebbségi törvény vitájának felgyorsítása. A testületnek elsősorban arról kell döntenie, honnan folytassák a jogszabály tárgyalását. Oltean lapunknak elismerte, a munkacsoport még nem ülésezett. „Am még ezen a héten összeülünk, és én azt fogom javasolni, hogy a törvény vitáját ott folytassuk, ahol abbahagytuk, azaz a 19. cikkelynél” – nyilatkozta a képviselő, aki úgy tudja, hogy a munkacsoport egy másik tagjának, Daniel Buda PDL-frakcióvezetőnek hasonló az álláspontja a kérdésben.

Mint ismert, a kisebbségi törvény tervezete jelenleg a képviselőház emberjogi szakbizottságának fiókjában hever. A testület RMDSZ-es tagja, Varga Attila nem osztja Ioan Oltean optimizmusát. Szerinte a törvény vitáját

nem munkacsoportok megalakításával kellene felgyorsítani. „En még csak a munkacsoport megalakításáról sem tudtam. Annyit tudok, hogy legkésőbb jövő héten nem folytatjuk a törvény vitáját, vajmi kevés esélye van az elfogadásának még ebben az ülésszakban” – mondta az ÚMSZ-nek Varga.

Az RMDSZ-es képviselő tájékoztatása szerint a szakbizottság jelenleg a kormány álláspontját várja a kisebbségi törvény tervezetével kapcsolatban. Reményei – és Emil Boc miniszterelnök ígéretei – szerint ez a jövő hét elején megérkezik a testülethez, és akkor elkezdhetik a munkát. „A vita felgyorsításának feltétele, hogy partnereink biztosítsák a jelenléteket, és ne álljanak elő módosító javaslatokkal. Erre ígéretet tettek, kíváncsian várjuk, hogy mi lesz” – jelentette ki Varga. Közlése szerint az RMDSZ-nek is az az álláspontja, hogy a vitát a 19. cikkelytől kell majd folytatni.

Korábban Kelemen Hunor szövetségi elnök az ÚMSZ kérdésére kijelentette: „június végéig vagy lesz kisebbségi törvény, vagy nem lesz koalíció”. Legutóbbi sajtótájékoztatóján a parlament előtti felelősségvállalást is kilátásba helyezte, ha nem haladnak a jogszabály vitájával. ◀

Román lapszemle

A román rendőrségéhez megszólalásig hasonló arculatot választott magának az Állatrendőrség: a dolgozók egyenruháját, az egyesület címerét és gépkocsiparkját úgy tervezték meg, hogy már messziről azt a látszatot keltsék, a rendőrei közelednek. (Adevărul) ► A marosvásárhelyi Kulturpalotában tegnapról óránként százeles terembért kérnek el az összes szervezettől, amely rendezvényt kíván szervezni az épületbe. (România liberă) ► Az idei évben 149 napot az államnak dolgozik az átlag romániai polgár, mivel az adók és illetékek szintje oly magas, hogy majdnem felét elviszi keresetének. 2009-ben ez az időszak két héttel rövidebb volt. (Jurnalul Național)

Borsos árú betevő falatunk

Bulgária után Romániában növekedtek a legnagyobb ütemben idén a fogyasztói árak – figyelmeztetett nemrégiben a Román Nemzeti Bank kormányzója, Mugur Isărescu. Az pedig senki előtt sem titok, hogy a fogyasztói árszintek alakulásában jelentős szerepet játszanak az élelmiszerárak.

Bogdán Tibor

Romániában az utóbbi két évtizedben folyamatosan drágult az élelem. Ez alól az alapvető élelmiszerek sem képeznek kivételt. Éppen ezért öröndetes – bár nehezen hihető – az élelmiszer-termelők ígérete, miszerint – legalábbis az elkövetkező néhány hónapban – jelentősen nem módosulnak az élelmiszerek árai.

Drágulás – minden vonalon

Március folyamán az élelmiszerárak 1,17 százalékkal emelkedtek februárhoz képest, decemberhez viszonyítva pedig a drágulás több mint 4 százalékos volt. Ezen belül leginkább a zöldség- és gyümölcskonzervek ára emelkedett, ezekért közel 20 százalékkal kellett többet fizetni, a friss gyümölcsért több mint 12, a cukorért pedig csaknem 13 százalékkal többet kértek.

Természetesen a mezőgazdasági termékek és cikkek árai leginkább változnak. A mezőgazdasági szaktárca adatainak megfelelően a baromfiárak az ország déli övezetében, Gorj, Teleorman és Prahova megyében a legacsonyabb, tojásához Erdélyben és Moldovában, így például Arad, Temes és Vaslui

megyében lehet a legolcsóbban hozzájutni, a tejért és tejtermékekért Argeș, Suceava és Krassó-Szörény megyében kell a legkevesebbet fizetni, a burgonyáért pedig Hargita, Szeben és Olt megyében kérnek a legkevesebbet. Az Országos Statisztikai Intézet kimutatása szerint az élelmiszerek mindenütt drágultak, az áremelkedés mértéke viszont szintén régióként különbözik. Miközben a burgonya év eleje óta országos viszonylatban 30 százalékkal drágult (a tavalyi 45 százalék után), addig a növekedés Bukarestben például alig több, mint 0,2 százalék volt.

Megnyugtató ígéretek...

Ilyen körülmények között érthető a mezőgazdasági miniszter figyelmeztetése, miszerint gazdaságilag semmi sem támasztja alá az élelmiszerárak szüntelen növekedését. Talán ennek is szerepe volt abban, hogy a termelők képviselői igyekeznek megnyugtani a közvéleményt afelől, hogy az árak, legalábbis a nyár folyamán, nagyrészt stabilak maradnak. A Romániai Baromfitenyésztők Országos Szövetségének elnöke, Ilie Van mindennek kapcsán kifejtette, a következő hónapok so-

rán a tojás például biztosra vehetően nem drágul. Árcsökkenésre sem lehet viszont számítani, mivel az ágazatnak a jelenlegi árszinteken éppen csak sikerül a felszínen tartania magát. Ígéretének megfelelően a baromfitermékekért sem kell néhány hónapig többet fizetni, annak ellenére, hogy a termelési költségek 60 százalékát jelentő takarmányárak jócskán emelkedtek. Ennek következtében jelenleg egy kiló baromfiús hat lejes áron hagyja el a farmot.

A kenyérgyáriak képviselői testülete, a Román elnöke, Aurel Popescu határozot-

tan ígéri, hogy az új búzatermésig, vagyis még mintegy másfél hónapig, a kenyérrárak is megmaradnak a jelenlegi szinten, jóllehet a pékségek pillanatnyilag veszteségesen dolgoznak. A továbbiakban minden a kenyérgabona új árától függ majd.

...és nyugtalanító ellenvélemények

Az ágazati képviselők derülítő és megnyugtató nyilatkozataival viszont szögesen szemben áll a Romániai Mezőgazdasági Termelők Országos Szövetségének elnöke, Viorel Matei előrejelzése, miszerint az élelmiszerek óhatatlanul drágulni fognak már a közeljövőben, részben az időjárási viszonyok, részben pedig az egybehangolt és realista mezőgazdasági politika hiánya miatt. Mint kifejtette, a rendelkezésükre álló

adatok alapján a rozstermés idén várhatóan csaknem 23 százalékkal lesz kisebb a tavalyinál, a repcetermés több mint 20 százalékkal esik vissza, olajos magvakból pedig közel 8 százalékkal takarítanak majd be kevesebbet, mint egy esztendővel korábban.

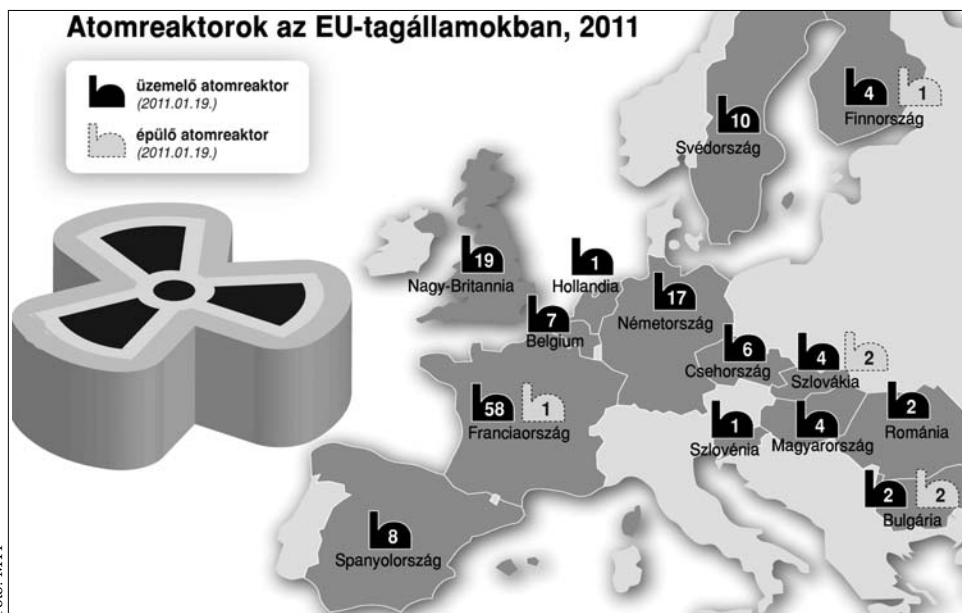
Hasonlóképpen gyengébbek lesznek a terméseredmények a gyümölcs- és zöldségfélék – mindenekelőtt a kajszibarack, a cseresznye és a paprika – esetében, hiszen ezek betakarítása jócskán megkésik majd a hideg tavasz miatt. Ráadásul a meteorológiai intézet prognózisa szerint a hideg és esős tavaszi hónapok után június és július az átlagosnál szárazabb és melegebb lesz, ami szintén károsan befolyásolja a terméseredményeket, mivel az öntözési rendszerek zömmel működésképtelenek.

Annak kapcsán, hogy a

mezőgazdasági tárcavezető határozottan állította, Romániában nem várható élelmiszerválság, Viorel Matei leszögezte: az ország ugyan valóban megfelelő mezőgazdasági potenciállal rendelkezik lakossága biztonságos élemezésének szavatolásához, ám ezt a potenciált értékesíteni is kell – ami azonban korántsem történik meg Romániában. A Romalmenta elnöke, Sorin Minea is azon a véleményen van, hogy a feldolgozott mezőgazdasági termékek ára a következő 2-3 hónapban 10-12 százalékkal nő majd.

A gyenge pont

A mezőgazdasági tárca illetékesei cáfolják az ágazati szakemberek véleményét. Mindenekelőtt arra hivatkoznak, hogy a tavalyi őszi vetések jelenlegi állapotát szem előtt tartva, valamint a tavaszi növényi kultúrák ápolására vonatkozó program teljesítésének megfelelő ütemét figyelembe véve, minden biztosíték adott ahhoz, hogy a primér mezőgazdasági termékek teljes egészében lefedjék a keresletet. Ami egyben azt is jelenti, hogy nem nehezedik majd semmilyen nyomás a mezőgazdasági árpolitikára – állítják. Igaz, hozzátesszik: amennyiben a romániai mezőgazdasági piacok megfelelően működnek. Érvrendszerüknek viszont éppen ez a gyenge pontja. Romániában ugyanis a piac – semmilyen területen és szinten – nem működik normálisan. ◀

Az „atomkorszak” vége?

Ha a fukusimai atomkatasztrófa nem bizonyította volna, hogy rendkívül komoly dologról van szó, könnyen hihetné az ember, hogy Németországban különös politikai társasjáték zajlik. A győztes az, aki a leghamarabb teszi rá az atomerőművekre a lakatot.

Gy. Z.

A nukleáris balesetet okozó japán földrengés politikai földcsuszamláshoz vezetett Németországban is. A japán katasztrófa felszította az atomerőmű-ellenes hangulatot, és alig néhány nappal a Japánban történtek után szerte az országban már több mint 250 ezren vonultak az utcákra. Rohamosan növekedett az atomerőművek bezárásáért évtizedek óta legkövetkezetesebben harcoló Zöldek pártjának népszerűsége, és csökken az Angela Merkel kancellár vezette, konzervatív-liberális kormánykoalíció támogatottsága.

Merkel balról előz

Fukusima döbentette rá a német embereket arra, hogy kormányuk alig néhány hónappal korábban – az atom-

lobbi nyomásának engedve – félredobta a korábbi szociáldemokrata-zöld kormányhatározatot, és a 17 németországi atomerőmű működési idejét még átlagosan 12 évvel meghosszabbította.

Fukusima azonban rákényszerítette a német kancellárt is annak felismerésére, hogy az eddigi energiapolitika nem folytatható. Merkel megérezte, hogy amennyiben az általa vezetett koalíció nem határoz el gyökeres fordulatot, és nem vizsgálja felül az atomenergia alkalmazásával kapcsolatos politikáját, népszerűség-vesztése feltartóztathatatlanná, az ellenzéki Zöldek szárnyalása pedig megállíthatatlanná válik. Ennek nyomán határozta el, hogy megpróbál „balról” előzni. Nem sokkal a Japánban történtek után már jelezte, hogy irányváltásra készül, és elrendelte a hét legrégibb atomerőmű átmeneti

időre szóló bezárását. Ezt követően kezdődött meg a különös licit, nevezetesen hogy az erőművek bezárását illetően ki tud merészebb időponttal előállni. A sort a Greenpeace környezetvédelmi szervezet nyitotta meg, 2015-öt javasolta, a Zöldek 2017-et indítványozták. És végül jött a kormány, amely hétfő hajnalban elfogadott határozatában 2022 végére irányozta elő az „atomkorszak” végét Németországban. A fordulat valóban történelmi. A határozat a megvalósíthatóság, az energiaellátás biztonsága és a megfizethetőség terén ugyan számos kérdést vet fel, az atomerőműveknek küldött „hadüzenet” visszavonhatatlan.

Párizs is vitatkozik

A német kormány határozata nyomán Franciaországban is azonnal kiújult a poli-

tikai vita az atomenergia kockázatairól, illetve gazdasági előnyeiről. Franciaország ugyanis az Egyesült Államok után a világ második legjelentősebb nukleáris hatalma: az ország 19 erőművében működő 58 reaktor a franciák áramellátásának mintegy nyolcvan százalékát adja. Az ellenzéki Zöldek üdvözölték a berlini döntést. Főtitkáruk, Cécile Duflot szerint nem technikai, hanem politikai kérdés, hogy Párizs is hasonló útra lépjen, s a megújítható energiák felé való átmenet mellett tegye le a voksát. A nukleáris energiát illetően megosztott szocialisták azonban óvatossággal reagáltak a berlini bejelentésre. Szóvivőjük, Benoit Hamon úgy véli: nem hasonlítható össze a két ország, miután Franciaország egyértelműen függő helyzetben van az atomenergiától.

A kormánypárti képviselők nagyobb biztonságot tartanak az atomerőművek esetében, de kizárták a német modell követésének lehetőségét. A fukusimai katasztrófa nyomán Nicolas Sarkozy állam-

fő többször jelezte, hogy Franciaország nem kívánja bezárni az atomerőműveit, hiszen az energia a jövőtől sokkal olcsóbb, mint Németországban.

A térség folytatja

A németországi atomerőművek bezárása miatt félt, hogy drágul a villamos energia, nemcsak Németországban, hanem az egész közép-európai térségben – fejtette ki a cseh ipari- és kereskedelmi minisztérium szóvivője tegnap. Pavel Vlcek szerint az áram drágulása veszélyezteti a versenyképességet a nemzetközi szinten, ezért Prága továbbra is az atomenergiára tesz, vagyis folytatja a temelini atomerőmű bővítését további két reaktortal. A Mol-ban is érdekelt cseh elektromos művek, a CEZ szóvivője, Eva Novaková arra utalt, hogy Csehország a jövőben áramot exportálhat Németországba, ha szezonálisan többlet keletkezik. A társaság szénműveinek építését is tervezi a Szász-Anhalt tartományban lévő Profenben az ottani barnaszénkészletek re telepítve.

Szlovénia és Szlovákia nem tervezi atomerőművek bezárását, mert mindkét ország energiaellátása sokban függ a hazai reaktorok termelte energiától. „Nem tudom elképzelni, hogy Szlovénia leállítaná energiatermelését Krško-ban csupán azért, mert tartana egy nukleáris katasztrófától” – nyilatkozta Borut Pahor szlovén miniszterelnök a szlovák kollégájával, Iveta Radicovával tartott hétfői közös sajtótájékoztetésen. Pahor szerint Szlovénia egyetlen atomerőműve – amely megfelel a legszigorúbb biztonsági követelményeknek – az ország energia-szükségletének harmadát fedezi. Bezárása esetén Szlovénia arra kényszerülne, hogy „a szomszédos országok atomerőműveiből származó energiát importáljon, márpedig azok olyan közel vannak Szlovéniához, hogy egy ottani katasztrófa nálunk is lenne hatása” – mondta a szlovén kormányfő. Radicová pedig arra hívta fel a figyelmet, hogy Szlovákia két atomerőművének leállításával „az ország energiaszükségletének felével felérő energiamennyiségtől esne el”. ◀

Lap-top

A nap címe. Basescu megfeszítette szünyogizmait Obama előtt, Grigore Cartianu, *Adevărul*.

Magyarázat. Gregoár főszervező úr ezúttal fején találta a szöveget és az elnököt. Mint ismeretes, Traian Basescu azért nem ment el a közel-keleti csúcsra, amelyet (Magyarország helyett) Lengyelországban, Varsóban szerveztek, és amelynek rendkívüli meghívottja Barack Obama amerikai elnök volt, mert meghívták Koszovó képviselőjét is. Az összefüggések bonyolultak (Transznisztria, Erdély, zsigeri félelmek, gyűlöletek...) „A számítás azonban hibás. A tapasztalat azt mutatja, hogy egy kis ország vagy egy régió sorsát a világ nagyhatalmai határozzák el. Ez történt Erdéllyel, Besszarábiával, Bukovinával is; ez fog történni a jövőben is. Még Koszovó sorsát is a nagyhatalmak határozták meg, függetlenül attól, hogy mi egyetértünk vagy sem.” A vezércikk következtetése ugyanaz, mint a mi tegnapi vezércikkünké: rosszhoz vezet, ha vezetőink „erejüket” fitogtatják.

Jól megkapta. A *Jurnalul național*, mint magunk is jeleztük, felfigyelt arra, hogy Rodica Culcer betöltötte a nyugdíjkorhátart. (Megírtuk – volna, ha lett volna terünk –, hogy pontosan mennyi idős a hölgy, de persze ennek nincs jelentősége.) A teljes mértékben figyelemre méltó *pagi-namedia.ro* portál viszont nem hagyta annyiba a dolgot, és a hagyományos román tapintatot félretéve megkérdezte a közszolgálati televíziót, hogy és mint. És akkor – írja a *Zsunác* – „meglepő dolog történt: a *TVR* azt válaszolta, hogy Culcer nyugdíjába vonulásának kora bizalmas”. Sőt, a hölgy hajlamait, diszkrécióját és megbízatásait tekintve: szigorúan bizalmas.

Nagytermészetű minielnök. Idős házaspár a kislányának: Két napig nem mész ki a szobából. Megjött Berlusconi bácsi! Természetesen Ion Barbu karikatúrájáról van szó, az *Adevărulban*.

A nap áhíre. Elkeseredésükben, hogy a tévére hírműsor-igazgatója nyugállományba vonul, felső körök úgy rendelkeztek, hogy kivonnak a sajtóból minden beépített titkos megfigyelőt.

Minden napra egy mondás

„Talán sohasem vagyunk annyira természetesekek, mint mikor szerepet játszunk.”
Oscar Wilde

Uborkaszegon

Horváth István

Igazság és gazdaság

Akinek az Igazság a fontos, egyenként vonja vizsgálat alá az elvet, s egyiket elfogadja, másikat elveti, aszerint, amint igaznak vagy hamisnak tetszenek előtte. De a modern írástudónak nem az Igazság a fontos, hanem a „világnézet”: vagyis a harc, a párt. A Kor azt kiáltja: – Színt kell vallani egyik vagy másik világnézet mellett!

Ehhez képest az írástudó rá sem gondol arra, hogy a környezete által készen kínált világnézetet mintegy tételenkénti kritikának vessen alá. Elfogadja, vagy – ha lázadó természet – elveti. A pacifista például – a Béke barátja – már szinte evvel a ténnyel progresszívnek vallja magát: azaz elfogad ráadásul egy egész sereg olyan állásfoglalást és doktrínát, melyekhez legalábbis gyakran semmi köze. Így rendszerint egyúttal szocialista: vagyis oly tan híve, mely tisztán az „erőt erő ellen” elvének s a tömegek harcos fegyelmezésének alapján állva, lényegében militarisztikus jellegű, sőt az ellentétborral közös erkölcs tagadásában is egy a legvégletesebb szellemű militarizmussal. Mondják, a nem szocialista gazdasági rendszer szükségesszerű következménye és korrelátuma a háború. Nem tudom, igaz-e? de mindenesetre jellemző érv a modern Írástudó szájában A régi Írástudó az igazsággal és erkölccsel érvelt; a mai a lehetőségekkel és gazdasági összefüggésekkel. Ez pedig semmiképp sem tartozik hatáskörébe.

Ez a politikusok és közigazdák dolga: a praktikus tudomány és Cselekvés embereié. Nekik kell a Szükséges Rossznak ebben a tengerében, amit Életnek nevezünk, megtalálni a Legkisebb Rossz útját.

SZELLEMI DÉZÉS

Babits Mihály: Az írástudók árulása

Fegyverül

Egykor Nyikolaj Geraszimovicsé volt, aki a szovjet-országi polgárháborúban, a második világháborúban a szovjet tengerészet élén, majd nyugdíjazásáig a védelmi minisztérium „másodkapitányaként” vált érdekessé. A Kuznyecov nevet azóta egy repülőgéphordozó hajóosztály viseli, ennek jelenleg egyetlen működő egysége van. Az osztály második hajója 1985-ben kezdett épülni, de ahogy az akkor Riga névre hallgató hajótörzset vízre bocsátották, széthullt a CCCP, és a közben Varjagként rozsdásodó meghajtás, vezérlőközpont, fegyverzet nélküli ukrán hajótestből majdnem kínai kaszinó lett. Óvatos sztratégoszok már akkor eltöprengtek rajta, hogy minek Pekingnek egy hordozó-kaszinó, de mivel évekig egyfajta rien ne va plus helyzet alakult ki a hajót illetően, egészen 2008-ig megtették hitték a tétjeiket. Akkor azonban kiszivárgott, hogy a Dalian Tengerészeti Akadémia pilótákat verbunkol, s akkor újra jött az aggodalom: röpkölnének a vörös tengerészek? Jó, de miről? Hát a szórakoztatóipar partjait elhagyó, időközben Shi Lang névre hallgató volt Varjagról, amely a kínai hírügynökségek szerint hamarosan megkezdte tengeri tesztjeit, s amely az ottani hadurak óhajaként majd gondba ejti a vízi-hegemón Amerikát. Le lehet ezt a fenyegetést úgy reagálni, hogy adjon az egykori hadvezér, később istenné avanszált Guan Ju a kínaiaknak minél több anyahajót, amíg elég lesz belőlük, és megtanulják őket használni, legálább nem költenek komolyabb, máris uralt fegyverekre, s közben a védelmi kassza alja is előbukkan? Míg a már régesrég hordozó-flottával rendelkező nagyhatalmak mellett egyszerre nagyon versenyképesen megjelenő kínai fenyegetés mosolyfakasztó, az elmúlt hónapok pakisztáni-amerikai összeügrásai, a főalkadás szuperintendáns halála utáni igen csak elmérgesedő katonai-hírszerzői sárdobálás fényében már másként mutat a kínaiak pakisztánofiliája. Röviden: Kína barátságilag ad Pakisztánnak ötven vadászgépet, az amerikaiakat lecserélendő. Még rövidebben: Iszlámábád nem szereti Washington, de szereti Pekinget, és viszont. Erről meg akarja győzni Kabult, ahonnan nemsokára kimasírozik a Fehér Ház.

Pakisztánnak érdeke egy továbbra is tálibgyanus Afganisztán barátsága, s búsán nézi az amerikaiak hátát, akik elmentükben még éneklék a „Kedveljük Indiát!” nótát. Ez utóbbi viszont ki nem állhatja Juszuf Raza Gilani és Hu Jintao. Kérdés: amíg az USA egy-neműsíti közel-keleti politikáját, nem hanyagolja vajon el Ázsiát, s a baráti hatalomúrbé nem ül be Iszlámábád minden időjárás körülmény közt hasznos barátja?

Ady András

Tiszta beszéd

Elfelejtettük. Letaszították, akiket korábban eltemettek: Wass Albert, Nyíró József. Pedig ő volt, és ő maradt a leghitelesebb. Sütő András előtt, s ma már együtt vele: a legszébb szavú társunk.

1928. június 30-án ezekkel a szavakkal köszönt be a zurnalisztikába a *Brassói Lapok* hasábjain: „Ajánlom magam: Tamási Áron vagyok...” Gyorsan meg is magyarázta, minő címen szól az urak dolgába: „...író vagyok, fiatal székely író. S az író az az ember, akit mindig megkérdez bajában a Nép; jobban mondva az író az az ember, aki meg is hallja, amikor kérdezi őt bajában a Nép.” A húszas évek végén, a harmincas évek elején, amikor a mai helyzethez hasonlatos volt Erdély magyar élete, amikor nagy, ám

üres ügyek alatt jöttek, jönnek a jelszavak, elsősorban a politikai jelszavak, amelyek látszólag egy színre és egy hangra akarnak hozni mindent, de valójában a széthúzás bogáncsait vetették, vetik el, lelkesen kijáltja Tamási Áron: „Éljen a *Brassói Lapok!* És

Ambrus Attila

mindazok, akik a népért és az igazságért élnek.”

Hatalmas felelősség ez az örökség az azóta kétszer megfojtott és háromszor is feltámadt lap munkatársainak. Minden erdélyi magyar újságírónak. Követelmény, amelyet sokszor legjobb tudásunk és törekvésünk ellenére sem tudunk teljesíteni.

Mert az újságjaink – nagyrészt kényszerűségből – elsősorban anyagi vállalkozások lettek, ahol csak a hősiesség, a szív és a lélek menthetne meg minket.

Ám nem magunkat akarom sajnálni, hanem Őt ajánlani, magát Tamási Áront. A legerdélyibb író, a legerdélyibb újságíró néhány gondolatát. A magyar nyelvről: „A különböző nyelvek melegéből keltek ki a különböző népek, melyeket az atyafiság és az együttes érdek alapján a közös szó szervezett nemzetekké. Velünk is ez történt. A magyarságot is az atyafiság és az együttes érdek alapján a sors verte egybe; hazát a bátorsággal irányított életöszton szerzett neki, de nemzetté a magyar szó teremtette. Mint jelképes hatalom, a magyar szó nekünk a leg-

nagyobb ereklje. Kegyelet, hűség és becsület illeti őt.”

Az okról: „Azért vagyunk a világon, hogy valahol otthon legyünk benne – ismétlem el magamban. És éreztem, hogy a szívem megtelik nagy és általános meleggel, a lelkem megtelik a derűs idő nyugalmaival, és a szemem megtelik a hajnal harmatával. Lassan felálltam, és azt mondtam:

– Igaza van: késedelem nélkül haza fogok menni, hogy otthon lehessen valahol ezen a világon! Igaza van: nem is lehetünk más

célra ebben az életben, mint hogy megismerjünk mindent, amennyire lehetséges: a tarka és zegzugos világot, a megbocsátandó embereket, az egymásra morgó népeket; s amikor mindent megismertünk, amennyire lehetséges, akkor visszamenjünk oda, ahol otthon lehetünk.”

A célról: „...nekünk bé kell tölteni reménységgel a világot, amely minden percében a kezdet és a vég.”

Hűséges szolgálója volt bomlott századának. 1966. május 26-án hunyt el. Ezzel az ajánlással azért sem vártam még öt

„...nekünk bé kell tölteni reménységgel a világot, amely minden percében a kezdet és a vég.”

Röviden

Új Zöld ház

Mától ismét pályázhatnak magánszemélyek a Környezetvédelmi és Erdészeti Minisztérium Zöld Ház programjára, amelyre idén százmillió lejt különített el a tárca – jelentette be tegnap Borbély László tárcavezető. A támogatást azon lakástulajdonosok igényelhetik, akiknek nincs elmaradásuk a központi vagy helyi költségvetés felé és nem szegtek meg a környezetvédelmi jogszabályokat.

Számúzik a politikumot?

„Politikai döntéssel kell számúzni az állami vállalatok éléről a politikum befolyását” – jelentette ki tegnap egy energetikai témájú konferencián Borbély Károly gazdasági államtitkár. Az RMDSZ-es politikus elmondta, tárcája hamarosan benyújtja a kormánynak azon cégek listáját, amelyek élére független gazdasági szakembereket kívánnak kinevezni.

Átütemezett tartozások

Május folyamán 6,5 millió lej értékben adott az állam haladékat magáncégeknek tartozásaik kifizetésére – írta az Országos Adóhatóság közleményére hivatkozva a Mediafax. A fenti összeg azonban még egy százalékát sem teszi ki annak a 831 millió lejre rúgó adóssághalmaznak, amelynek átütemezését a cégek eredetileg kérelmezték a hivataltól.

Ötmillió országimázsra

Elindult a Romániát reklámozó kampány a nemzetközi tévécsatornákon, ezen belül a CNN, az Eurosport, illetve az Euronews adókon – jelentette be a Turisztikai és Régiófejlesztési Minisztérium. Az országimázs egy éven keresztül való televíziós népszerűsítésére a tárca 4,96 millió eurót költött, amely európai uniós alapokból származik.

Leminősíthetik Japánt

A Moody's arra figyelmeztetett, a közeljövőben visszaminősítheti Japán jelenlegi AA2-es besorolását, mivel sok jel utal arra, hogy romolhatnak a szigetország gazdasági növekedési kilátásai, a kormány pedig csupán erőltet lépéseket tett a tetemes közadósság lefaragásának érdekében – írta a Mediafax a Reutersre hivatkozva.

Görög áfacsökkentés

Zöld utat kapott nemzetközi hitelezőitől a görög kormány ahhoz, hogy 23-ról 20 százalékra csökkentse az áruforgalmi adó szintjét, hogy ezáltal megszerezhesse az ellenzék politikai támogatását a most bejelentendő megszorító intézkedésekhez – írta görög sajtóinformációkra hivatkozva a Mediafax.

Gyereknapi játékpiacon

Baloga-Tamás Erika,
Sipos M. Zoltán

Idén alig lendít a játékszerek piacán a gyereknapi, a szülők az utóbbi időben kétszer is meggondolják, hogy milyen ajándékkal örvendeztetik meg csemetéiket. „Szemben a 2007–2009 közötti periódussal, amikor már májusban nagyobb vásárlási hullám volt tapasztalható, a mostani eladásokon szinte alig, mondhatni egyáltalán nem érezhető a június elseje közeledte. Úgy tűnik, a szülők sokkal előrettekintőbbek az anyagiakat illetően” – nyilatkozta lapunknak Anca Răzvan, a kolozsvári székely Bestkids online játéktulajdonosi közönségkapcsolatokkal foglalkozó szakembere. Elmondása szerint az üzlet forgalmára még mindig rányomja bélyegét a válság, a helyzet pedig nem javít, hogy a játékszerek és egyéb, gyerekeknek való árucikkek aránytalanul drágák a romániai keresetkhoz viszonyítva. A márkaorientáltság egyértelműen a tehetősebb családokra jellemző – akár az élet más területén, a gyerekeknek szánt cikkek kiválasztásában is érvényes, hogy a család jövedelmének gyarapodásával azonos arányban nő az igényesség.

Mint megtudtuk, jelenleg az olcsó termékek az abszolút befutók, akkor is, ha a vásárlók tudatában vannak: ebben az esetben nemcsak a

pénzen, de a minőségen is spórolnak. Bár Anca Răzvan szerint a fából készült játékszerek kivételt képeznek e szabály alól, mivel a szülők egy-egy igényesebb darabért hajlandók kicsit mélyebben a zsebükbe nyúlni, ezt cáfolja a hazai gyártók helyzete.

„Gyilkos” kínaiak

„Az olcsó kínai játékok piaca megölte a hazai fajátékgyártást” – mesélte lapunknak Dávid Emil, aki néhány éve kénytelen volt lakatot tenni játékgyártó vállalkozására, és átállítani a gyártási vonalat. Nem ő az egyedüli,

hisz míg Székelyudvarhelyen pár évvel ezelőtt 5–6 játékgyártó vállalkozás működött, mostanra mindössze kettő maradt. Dávid szerint van, akit a gazdasági válság lehetetlenített el, többségük azonban a kínai piac térhódítása miatt hagyott fel a gyártással, hisz egy idő után az előállítás összköltsége jóval magasabb volt, mint amennyiért értékesíteni tudták a termékeket.

A játékszerek gyártása amúgy sem olcsó mulatság, hisz az előállítás egy sor szigorú követelménynek kell hogy megfeleljen, a termékek árát pedig nem lehet a kiadásokkal azonos arányban nö-

velni, mert akkor nem akarna rájuk vevő. Dávid meglátása szerint az ágazat hanyatlását nem az okozta, hogy a szülők a válság hatására kevesebb játékot vásároltak, hanem inkább az olcsó, igénytelen és rossz minőségű áru megjelenése.

Jelentős visszaesés

A Capital szerint a romániai játékpiacon a 2008-as csúcspontban 80 millió euróra becsülték és óriási növekedési potenciált láttak benne. Ehhez képest, a gazdasági válság kitörése miatt a forgalom 2009-re már húsz száza-

lékkal esett vissza. Pedig az ágazatnak lenne hova növekednie, mivel a statisztikák szerint Romániában a gyerektévére áldozott összeg évi ötven euró körül van, ami negyede annak, amit egy nyugat-európai család ilyen célra kiad. Szakemberek szerint mintegy 60 évnek kellene eltelnie ahhoz, hogy az erre fordított kiadások összege nálunk is elérje a nyugati szintet. Dávid Emil úgy véli: az igény itt is megvolna, csak a pénz hiányzik.

Tévés divatdiktátor

A szakértők elmondásából kétféle trend rajzolódik ki: a gyerekek egyrészt még mindig a klasszikusnak számító kisautókhoz és babához hűségesek, ugyanakkor egyre nagyobb figyelemmel fordulnak a modern találmányok felé, aminek népszerűsítésében jelentős szerepet játszik a tévéreklám. Mivel az ágazat szereplői szerint a hazai fogyasztók játékvásárlási kultúrája még igen kiforratlan, gyakorlatilag a tévés gyerekprogramból ismert „ikonok”, illetve az adások közé iktatott reklámok diktálják a divatot. Ez a reklámpiac működésére is pozitívan hat ki, hisz a nagy gyártók már régóta felismerték: a könnyen befolyásolható kiskorúak egész életük során hűségesek maradnak gyermekkori preferenciáikhoz. ◀

A játékszerek kínálata óriási, csak minőségben és pénzben van hiány a romániai piacon Fotó: Tofán Levente

Mától fordított adózás fehérítheti ki a gabonapiacot

ÜMSZ

Mától mintegy két éven keresztül érvénybe lép a fordított adózás a gabonafélék és egyéb haszonnövények esetében – jelentette be Emil Boc miniszterelnök, miután az Európai Unió jóváhagyta a román kormány erre vonatkozó kérését. Az intézkedést – amelynek köszönhetően immár két áfázításra köteles cég között áfamentesen cserélhet gazdát a gabona és csak a

végző értékesítőnek kell számláznia és befizetnie az áruforgalmi adót – a fekete gazdaság visszaszorításának egyik leghatékonyabb eszközeinek tartják. Gheorghe Ialomițianu pénzügyminiszter szerint az adómódosítás idén 240 millió lejjel fogja gazdagítani a költségvetést, jövőre azonban már 410 millió lejre számíthatnak.

Hivatalos adatok szerint többmilliárd lejre tehető az a kár, amelyet az illegális, fantomcégek révén működő

gabonakereskedelem évente okoz a büdzsének. Lapunknak korábban Lakatos Péter közgazdász is hangsúlyozta egy ilyen lépés fontosságát, mint fogalmazott, ez jelentősen „kifehérítené” a lisztet és így a pékipari termékek piacát is.

A Pénzcsinálók.ro-nak nyilatkozó Pál-Antal Ildikó adótanácsadó szerint a legeredményesebb az lenne, ha egy teljes értékesítési láncot át tudna ölelni a speciális áfázás. ◀

Gazdasági együttműködés a fekete-tengeri térségben

ÜMSZ

Románia továbbra is elsődleges fontosságúnak tartja a fekete-tengeri térség környezetvédelmi problémáinak mielőbbi orvoslását, ennek érdekében hazánk a térség és az Európai Unió tagországai közötti együttműködés megerősítését, valamint a tárgyalások hatékonyságának növelését szorgalmazza – nyilatkozta tegnap Borbély László kör-

nyezetvédelmi és erdészeti miniszter a Fekete-tengeri Gazdasági Együttműködési Egyesület környezetvédelmi munkacsoportjának ülését követően. Az egyesület elnökségi teendőit jelenleg Románia látja el.

Borbély szerint az egyesület célja, hogy közös tervek, akciók alapján a régiót képező országok több uniós forrást tudjanak lehívni a gondok orvoslására, amelyek közül legelőször a Fe-

kete-tenger szennyezettsége. A román szakminisztérium a Környezetvédelmi Operatív Program, valamint a Környezetvédelmi Alap keretén belül több mint 136 millió eurót fog szánni olyan munkálatokra, amelyek a Fekete-tenger partjának erózióját csökkentik. A nemzetközi szintű találkozón az egyesület 12 tagországának képviselői egy miniszteri szintű tanácskozáson is részt vettek. ◀

Mínuszos „uborkaszezon”

Hírösszefoglaló

Saját állításuk szerint napi 7–8 millió eurós veszteséget kénytelenek elszenvedni a spanyolországi Almería tartománybeli mezőgazdászok, miután az eddigi laboreredmények arra utalnak, innen eredhet a halált is okozó EHEC-vírus. Időközben fertőzési eseteket regisztráltak Angliában, Dániában, Svédországban és Ausztriában is – erre válaszul Bécs nemcsak a Spanyolországból származó uborkát tiltotta be, de embargót hirdetett a paradicsomra és padlizsánra is. Az uborkaimportot illetően hasonlóan jártak el a dán ható-

ságok is, annak ellenére, hogy kiderült, a fertőzött személyek zöme előzőleg Németországban járt.

A madridi kormány nem zárja ki annak lehetőségét, hogy felelősségre vonja Németországot, amiért bizonyítékok hiányában ekkora presztízs- és bevételvesztést okozott a hazai agrárium számára. Josep Puxeu spanyol vidékfejlesztési miniszter kifogásolta az európai országok – köztük Ausztria – azon eljárásait is, amellyel akadályozzák az Ibériai-félszigetről származó termékek kereskedelmében való jutását, pusztán Berlin „megalapozatlan” gyanújából kiindulva. ◀

Ausztriából több spanyol terményt is kitiltottak

Kórház csak a haldoklóknak?

Antal Erika, Baloga-Tamás Erika

„A valóságtól elrugaszkodottak azok a feltételek, amelyekhez a kórházi ellátás lehetőségét kötik” – nyilatkozta tegnap Cseke Attila egészségügyi miniszter azzal kapcsolatban, hogy az Országos Egészségügyi Biztosító Pénztár június elsejétől új kritériumrendszert léptetett életbe a kórházi beutalásokat illetően. Mától az intézményes ellátás csak akkor biztosítható, ha például a betegnek több mint három napon át 38 fok fölötti a láza, ha tartósan elveszti látását, hallását, huzamosabb ideje eszméletlen, ha vérzését ambuláns kezeléssel nem lehet elállítani. A beutalás feltételrendszerét minden eddiginél részletesebben és szigorúbban tárgyalja a biztosító pénztár által előkészített új keretszerződés, amelyet az intézmény internetes honlapján is közzé tett.

„Szakmaiatlan, betegellenes”

Cseke Attila közleményben reagált a dokumentumra: az egészségügyi miniszter úgy véli, a feltételrendszer megnehezíti az orvosok munkáját, a szigorítás a betegellátás rovására mehet, és az elkövetés „a gyakorlatban megvalósíthatatlan”.

Az új kritériumrendszer drákói feltételekhez köti a kórházi beutalások lehetőségét. Fotó: ÚMSZ/archív

„Az egészségügyi tárca vezetője annak ellenére vitatja a nyilvánosságra hozott feltételrendszert, hogy az általa szorgalmazott egészségügyi reform is a kórházi ellátás racionalizálását, az indokolatlan kórházgyógyfoglalás megszüntetését tűzte ki célul. Ennek érdekében a szaktárca az ambuláns ellátás fejlesztését, az ügyeleti rendszer ki-terjesztését is előirányozta, a háziorvosokat pedig az

eddiginél fokozottabban bevonják a kórházon kívüli betegellátásba.

Életekkel játszanak

A vitatott keretszerződés előírja: eszméletvesztés esetén például csak akkor szállítható kórházba valaki, ha kómába esik, ha nem reagál külső ingerekre. Azoknak, akiknél időszakos tudatzavar lép fel, csak ambuláns kezelés jár. A csonttöréssel járó

balesetekkel kapcsolatban is szelektál a keretszerződés: kórházi ellátásra csak medencetörés, nyaki csigolyatörés, gerincsérülés esetén számíthat a beteg.

„Nem tudom, ezt hogyan képzelte el az, aki kitalálta. Mire gondolt például, amikor azt mondta, hogy »szokatlan« vérnyomás esetén lehet kórházba utalni a beteget? Vagy csak súlyos vérzés, három napnál tovább tartó láz esetében?” –

sorolja kérdéseit Szabó Zoltán marosvásárhelyi háziorvos, aki a tárcavezetőhöz hasonlóan úgy véli, az új szabályozás teljességgel idegen a napi betegellátástól. A szakember jelezte: az egészségbiztosító pénztár váratlan szigorítása csak egy része az egészségügyet érintő hátrányos intézkedéseknek, az orvostársadalom egésze súlyos problémákkal küzd.

Sztrájkra készülnek

A háziorvosok arra készülnek, hogy a keretszerződés feltételei elleni tiltakozásul a következő időszakban nem bocsátanak ki sem gyógyszervényt, sem kórházi beutalót. Súlyos gond Szabó Zoltán szerint például az is, hogy továbbra is napi kvótával határozza meg a pénztár az ellátható betegek számát.

„Nekem például mára harminc betegem jelentkezett be, hogyan állapítsam meg, hogy ki legyen az a tíz, akivel nem állok szóba, mert a kvóta nem teszi lehetővé? – hüledezik a háziorvos, aki szerint az intézkedés a betegek névze tragikus következményekkel jár. – Nyilvánvaló, hogy mi a bevételeinkből nem tudunk megélni, de ez a mi egzisztenciális problémánk. A betegek esetében azonban már nem megélhetési kérdéssről, ha-

nem az egészséghez való jogról, az életben maradáshoz való jogról van szó”.

Lukács Antal, a székelyudvarhelyi városi kórház igazgatója úgy véli, ebben a formában a feltételrendszer elfogadhatatlan, és mindenképpen módosításokra szorul. Az intézményvezető bízik az orvosok szaktudásában, mert – mint fogalmazott – „egy gyakorlott szakembernek mindenképpen el kell tudnia döntenie, hogy – függetlenül a vitatott kitételektől – ki az, aki kórházi ellátásra szorul”.

Kormányzati kérdés

A keretszerződéssel kapcsolatban kirobbant szakmai viták folyamánként Emil Boc miniszterelnök ma a kormánypalotában egyeztetett Cseke Attila egészségügyi miniszterrel és Lucian Duțăval, a pénztár elnökével. Az egyeztetés során elhangzott: a Nemzetközi Valutaalappal kötött megállapodásban az ország vállalta, hogy tíz százalékkal csökken a romániai kórházi beutalások aránya. A tegnapi tárgyalások után Raed Arafat egészségügyi államtitkár közölte: a szaktárca csak abban az esetben írja alá a keretszerződést, ha a kórházi beutalás szabályrendszerét jelenlegi formájában nem tartalmazza a dokumentum. ◀

Diagnózis, magyarul is?

Sike Lajos

A magyar nyelvű diagnózis kibocsátását is biztosítani kell a hazai egészségügyben – állítja Günthner Tibor szatmári RMDSZ-es szenátor, aki nemrégiben törvényjavaslatot nyújtott be a kisebbségi betegjogok védelmében. Günthner az ÚMSZ-nek úgy nyilatkozott: „a betegjogokra vonatkozó törvény több szempontból tele van joghézagokkal, ráadásul az érvényben lévő rendelkezéseket sem tartják be maradéktalanul”. A szenátor úgy véli, gyakori a hazai betegellátásban, hogy nem ismertetik az illetékesek a beteggel a teljes diagnózist,

nem tájékoztatják teljes körűen a betegség várható következményeiről, az elérhető kezelési módokról, a számára biztosítható ellátás valós költségeiről. „Sokszor előfordul – hangsúlyozza az RMDSZ-es honatya –, hogy a beteg sokkal többet fizet a gyógyulásáért, mint amekkora költség indokolt volna”. A kórházi ellátás gyakori hibája a törvényalkotó szerint, hogy az intézmények belső szabályzatát nem teszik elérhetővé a betegek számára, ezért nagyon sok a félreértés, és a nem szándékolt szabályszegés. A Günthner által most benyújtott jogszabály-módosítás arra is külön kitér, hogy az ellátás-

ról, kórházi rendről, kezeléssel szülő tájékoztatás legyen világos, a beteg által könnyen érthető. A szatmári politikus sérelmezi, hogy míg a Székelyföldön jelenleg is tájékoztatják a betegeket magyarul, Nagyváradon, Szatmárnémetiben és a szörvényben erre ritkán van példa. „Az is furcsa – figyelmeztet a politikus – hogy az egészségügyi intézményekben nincs vagy alig van kétnyelvű felirat.”

A felvetésre Cseke Attila egészségügyi miniszter is reagált. „A kifogások jogosak, de a jelzett kérdések megoldására a törvényhozás és a helyi önkormányzatok illetékesek” – vélekedett Cseke. ◀

Ballagnak a hétvégén a Sapientia–EMTE diákjai

Hírösszefoglaló

Tizedik évfolyamát búcsúztatja a hétvégén a Sapientia – Erdélyi Magyar Tudományegyetem, a négy napos ünnepségsorozat holnap kezdődik. Június 2-a és 5-e között nyolc szak 185 végzőse ballag. Június 2-án az egész városban áthaladó kocogással hívja fel az intézmény működésére a hallgatói önkormányzat a marosvásárhelyiek figyelmét. A staféta (amelyen a különbö-

ző egyetemi szakok képviselői vesznek részt) a belvárosi kulturális és egyházi központtól, a Deus Providebit Háztól indul, ez az épület volt ugyanis négy évig a Sapientia otthona, a kocogók a koronkai campusig kapaszkodnak fel. A kimerítő szaladást „egyetemi piknik” – táborfűz, szalonnasütés – zárja. Az ünneplés június 3-án folytatódik, 16 órától gálaestet rendeznek a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház nagytermében, a

végzős diákok itt vehetik át díszokleveleiket. A ballagás június 4-én 11-kor kezdődik a koronkai campus aulájában. Nyitóbeszédet mond Kató Béla, a Sapientia Alapítvány elnöke, őt követi Dávid László, a Sapientia – EMTE rektora, Székely Gyula, a Sapientia–EMTE Műszaki- és Humántudományok Karának dékánja és a tanszékvezetők, de szót kapnak a diákok is. A négy napos ünnepségsorozat június 5-én kosaras bállal zárul. ◀

HIRDETÉS

Szervezők: **Ady Endre Társaság, RMDSZ, MIK, MADISZ, Aranykapu Egyesület**

Családi hétvége és gyermeknap

Szatmárnémeti, Kossuth Kert
2011. június 4-5.

RMDSZ, MIK, COMMUNITAS ALAPÍTVÁNY

Ízelítő a rendezvény programjaiból:

Pünkösdi király és tavaszkirálynő választás, bográcsfűző verseny, családok vetélkedője, derűs percek a szatmári színészekkel, Fűszál együttes koncertje, Felvidéki Rockszínház, kézműves vásár, könyvutca, gyermekprogramok, báb-színház, lovasbemutató, kutyaiképző egyesület programjai, néptánc előadások, népi játékok tanítása, diákszínijátás, vásári komédiák, arcfestés, különböző szórakoztató programok gyermekeknek, "Környezetvédő szeretnék lenni" - a Szatmárnémeti Környezetvédelmi Ügynökség által szervezett vetélkedő.

Szombat: 20.30 – Vikidál Gyula koncertje (HU)
Vasárnap: 17.30 – ZSÉDA koncert (HU)

Támogatók: Szatmár Megye Tanácsa, Szatmárnémeti Városi Tanács, Szatmári RMDSZ, Communitas Alapítvány, Metaplant Kft., Poszet Kft.

Médiatámogatók: szatmar.ro, FRISZ ÚJSÁG, SZATMÁRI HÍRLAP, krónika, új magyar szó, SZ TV

Röviden

A Légzés Vásárhelyen

Különleges látvány- és zenei világot, valamint színházi élményt kínál holnap 17 órától a marosvásárhelyi Ariel Underground. Az Ariel Báb-színházban megtekinthető, rendezői díjjal jutalmazott *Légzés* kísérleti, nonverbális eszközökkel teszi megta-pasztalhatóvá az időt, és szembesít azzal, ahogyan az idő múlása érzékeinkre hat. A produkció a Marosvásárhelyi Színházművészeti Egyetem diákjainak közreműködésével készült.

Ifjúságkutatás a Szacsvy Akadémián

Az RMDSZ Bihar megyei szervezete által létrehozott Szacsvy Akadémia keretében a kolozsvári székhelyű Nemzeti Kisebbségkutató Intézet társszervezésével elindított, *Magyarok Erdélyben – Fókuszban a kisebbségkutatás* című előadásorozatát következő meghívottja Barna Gergő, az intézet politikai szociológiával foglalkozó kutatója. Előadásának címe: *Egy összehasonlító – román-magyar – ifjúságkutatás eredményei*, melyet ma 18 órától a nagyváradi Ady Endre Gimnáziumban hallgathatnak meg az érdeklődők.

Mátyás, talpig „trikolórban”

Sipos M. Zoltán

▶ Román nemzeti színű szalaggal átkötött koszorút helyezett el tegnap egy hetven év körüli férfi a Mátyás-szoborcsoport talapzatára – teljesen háborítatlanul. A trikoloros szalagon egy, a moldovabányai csatával kapcsolatos szöveg állt. A helyi sajtó értesülései szerint a szobor előtti gyepen álló „Iorga-táblát” felügyelő biztonsági őr tétlenül nézte végig a férfi akcióját, miközben tegnapelőtt Füzes Oszkár, Magyarország bukaresti nagykövétét megszólították, hogy nem helyezhet el virágcsokrot az ominózus táblára. A délutáni órákban a köz-tisztasági vállalat alkalmazottai eltávolították a trikoloros koszorút a talapzatról.

A szoborcsoport előtt azonban továbbra is ott áll a napokkal ezelőtt törvénytelenül elhelyezett „Iorga-tábla”, annak ellenére, hogy több magyar civil és politikai szervezet is kifogásolta az elhelyezését, kérve eltávolítását. Tegnapról mára halasztották a koalíciós pártok megbeszélését a tábla ügyében: Máté András Levente, a Kolozs megyei RMDSZ elnöke ma

Füzes Oszkár magyar nagykövet hétfőn nem helyezhetett virágot a táblára, tegnap a közösségi rendőr tétlenül nézte a trikolor-elhelyezést

reggel tárgyalt Daniel Budával, a Demokrata Liberális Párt Kolozs megyei szervezetének elnökével. „A szövetség Kolozs megyei szervezetének nevében kérem fogom a tábla mihamarabbi eltávolítását” – nyilatkozta lapunknak Máté András Levente.

Eközben Németh Zsolt magyar külügyi államtitkár bekérette a külügyminisztériumba Ireny Comaroschit, Románia budapesti nagykövétét a külügyminisztérium

parlamentari államtitkára aggodalmát fejezte ki a napokban Kolozsváron történtek miatt – tájékoztatta a tárca az MTI-t. Az államtitkár a kolozsvári Mátyás-szobor elhelyeztetéséről román felirat és zászló, valamint a bukaresti magyar nagykövét feltartóztatásának ügyét említette a diplomatának, s elmondta: ezek az esetek ellentétben állnak a két ország egyezményeivel, és ártanak a jószomszédi viszonyoknak.

A bukaresti parlamentben is téma volt a táblaügy. „A Ceausescu-korszakra jellemző politikai kétarcúság jelensége újra megjelenik a napi politikában” – fogalmazott tegnap napirend előtti felszólalásában Kötő József képviselő. „Európa felé, a demokratikus jogállam szerepében tetszelegve úgy teszünk, mintha törvénykezősünk és kormányzási programjaink révén esélyegyenlőséget biztosítanánk vala-

mennyi közösség számára, viszont döntő pillanatokban, végrehajtó hatóságaink által durván megsértjük a békés együttélés szabályait” – fogalmazott Kötő.

A *Ziua de Cluj* című helyi lap értesülései szerint Mircea Jorj, a Szociáldemokrata Párt (PSD) kolozsvári elnöke hivatalos beadványban kérni szándékozik az önkormányzattól, hogy írjanak ki referendumot a tábla ügyében. ◀

Hajdan volt Nagykároly

Sike Lajos

▶ Miközben uniós támogatással még javában folyik Szatmár megye legértékesebb műemléképületének, a nagykárolyi várkastélynak a külső felújítása, bent tegnap megnyílt egy nagyszabású kiállítás, amely korabeli dokumentumokkal és tárgyakkal mutatja be, hogy milyen volt a Károlyi grófok hajdani fészke. A gyönyörű biedermeier, rokokó, barokk stílusban faragott székek, fotelek, asztalok, szekrények, tükrök és más bútorok, a régi szőnyegek, a családtagokról készült és más témájú festmények pontos képet adnak arról, hogy milyen lehetett a ma-

gyar arisztokrata család nappalija, ebédlője, társalgója, könyvtára, netán biliárdszobája vagy bálterme.

A megnyitóra érkezettek barokk zene és korabeli ruhákba öltözött inasok, házvezetők és bálozók fogadták. Nem kis pénzbe és nem kevés hozzáértésbe került a tizenöt helyiség, közöttük több lakosztály korabeli berendezése. Az anyagiakat egy Szabolcs-Szatmár-Bereg megyével közösen megnyert uniós pályázat révén teremteték elő, szakértelem tekintetében pedig a Szatmár Megyei Múzeum munkatársai érdemelnek dicséretet. Liviu Marta múzeumigazgató szerint több hónapot dolgoztak azon, hogy a kas-

télyba varázsolják a Károlyiak korát, és ezzel egy újabb művészi élmény lehetőségét teremtsék meg, ugyanakkor Szatmár megye hajdani székhelyének turisztikai vonzerejét is növeljék.

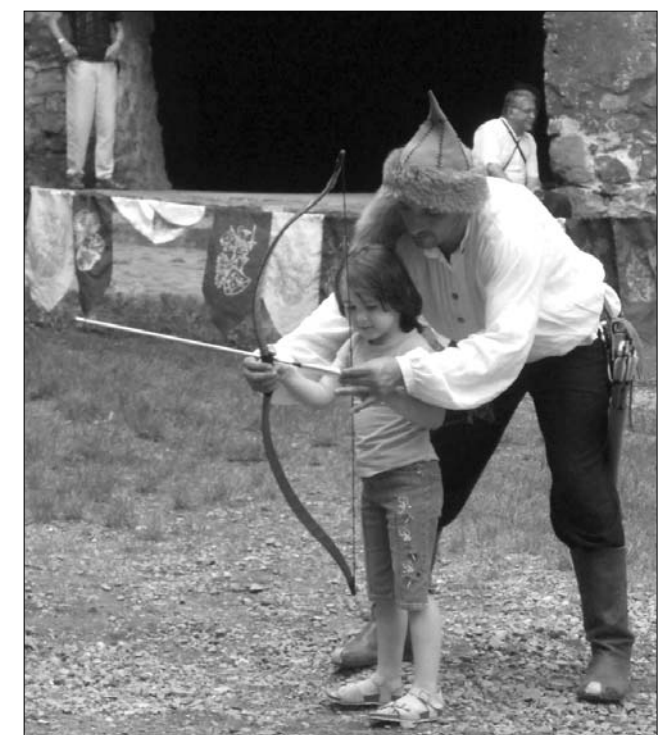
A megnyitón jelen volt Seszták Oszkár, a szomszédos magyarországi megye önkormányzati elnöke és Csehi Árpád, a Szatmár megyei tanács elnöke, pár nappal előbb szintén együtt avatták fel Magyarországon a frissen renovált szabolcsi kastélyt. „Ennél már csak az lehet nagyobb siker, ha december elején a Károlyi-kastély teljes felújítását is együtt ünnepeljük” – fogalmazott Kovács Jenő, Nagykároly polgármestere. ◀

Reneszánsz-nap Hunyadon

ÚMSZ

▶ Reneszánsz nappal folytatódott a Hunyad Megyei Magyar Napok rendezvénysorozata Vajdahunyadon: a Hunyadi-várban íjászbemutató, lovagi tornán és felelevenített úri mulatságon is részt vehettek az érdeklődők. A Kolozsváron működő, 2009-ben alakult Turul Íjász Egyesület tagjai először tartottak íjászbemutatót Vajdahunyadon, a gyerekek legnagyobb örömeire ki is lehetett próbálni az íjászatot. Hangosan csattant a kard a pajzsra a Hunyadi-lovagok tornáján, akik korabeli öltözetben és korabeli fegyverekkel idézték fel a királyi udvarokban népszerű lovagi tornák hangulatát. Ám nemcsak a fegyverforgatás, hanem táncos mulatságok is rendezések voltak az udvarban, ezért a közel húszéves múlttal rendelkező nagyenyedi Collegium Gabrielse együttes középkori- és reneszánsz táncokat adott elő. Ezt követően a bálteremben a dévai Renaissance együttes táncjátéka idézte fel, hogyan is zajlott az élet Bethlen Gábor erdélyi fejedelem udvarában. A reneszánsz-napot a Hunyadi Cantores elnevezésű vajdahunyadi régizene-együttes koncertje zárta.

Déván Zsók Béla néprajzkutatóra emlékeztek hétfőn délután, a helyi Magyar Házban emlékszobát rendeztek be. Mint elhangzott, a kutató életpályáját, szemléletét és néprajzi kutatómunkáját

Az íjakat a résztvevők is kipróbálhatták a vajdahunyadi várban

alapvetően meghatározta az a tény, hogy bukovinai székely családból származott. Deák Pirocska tanárnő mutatta be az emlékszobát, a nyugdíjas klub tagjai Zsók Béla gyűjteményéből énekeltek bukovinai székely népdalokat. A dévai RMDSZ felhívással fordult a helyi közösséghez, hogy bukovinai székely kultúrához tartozó tárgyi emlékek adományozásával egészítsék ki az emlékszoba berendezését.

Szintén Déván a Hunyad Megyei Magyar Napok keretében nyílt meg Balázs Csaba fiatal fotóművész *Portrék* című kiállítása a Művészeti Galériában. „Kétszeresen is

premier ez a kiállítás, egyrészt Balázs Csabának ez az első egyéni tárlata, másrészt a felújított színházi épületben ez az első alkalom, hogy magyar művész állít ki, ez is jelzi, hogy Hunyad megyében a magyar kultúrát elfogadják a többségi nemzet, és jó az együttműködés a két közösség között” – fogalmazott Babos Aranka főszerző.

A Hunyad megyei turnén levő veszprémi Honvéd Bakony Néptáncosok hétfőn Petrosényben lépett fel, míg Brádon Kálmán Imre műveivel Márton József plébános zenetörténeti előadásából ismerkedhettek meg az érdeklődők. ◀

HIRDETÉS

2011.JÚNIUS 2-5. • MÁTYÁS SZÜLŐHÁZA ELŐTTI TÉR

KOLOZSVÁRI ÜNNEPI
KÖNYVHÉT
Egy korty könyv.

1941-2011: A magyar könyvek ünnepe 70 év után ismét Erdélyben
Öt helyszínen előadások, bemutatók, dedikálások, változatos kulturális és szórakoztató műsorok. További információk itt:

Médiapartner: új magyar szó www.unnepikonyvhet.ro

Rekorddöntő moziévtvágy

Tavaly mintegy 6,5 millióan váltottak jegyet a mozik pénztáraitban, ami ötéves rekordnak számít

Fotó: Mediafax

Több mint 6,5 millió filmbarátot számlált tavaly az ország 68 működő mozija, amelyek összesen mintegy 111 millió lejes bevételt termeltek – derül ki a Román Nemzeti Filmközpont legfrissebb jelentéséből. A 2010-es esztendő nézőszám és bevétel szempontjából az utóbbi öt év rekorderének számít.

ÚMSZ

▶ Annak ellenére, hogy a mozik száma az utóbbi öt évben folyamatosan csökkent – tavaly országsszerte 68 filmszínház működött, míg 2009-ben 74, 2008-ban 75, 2007-ben 72 2006-ban pedig 73 – a látogatók száma látványosan emelkedett. Tavaly 6.508.747 néző váltott jegyet a különböző filmekre, szemben a 2009-es 5,2 millió nézővel. (2008-ban 2,92, 2006-ban pedig 2,77 millió jegy fogyott el a hazai filmszínházakban.)

A nézőrekord a bevételeken is megmutatkozik: 2010-ben a jegyeladásból 111.640.783 lej folyt be a mozik pénztáraitba,

szemben a 2009-es 86,94 millióval. A mozik tavalyi bevétele kétségtelenül rekordnak számít, ugyanis eléri a 2006-2008-as időszak összegét, ám ez kétségtelenül azzal is magyarázható, hogy 2009-hez képest, amikor egy mozijegy ára átlagosan 16,47 lej volt, tavaly 68 banival kellett többet fizetni.

Tavaly a gazdasági válság ellenére több háromdimenziós látványt nyújtó multiplexet adtak át Romániában – Bukarest mellett Petrosény, Arad és Nagybanya is modern mozit kapott, ezzel az országban több mint száz 3D-s mozi teremt. A látogatókat kétségtelenül ezek vonzzák, a Cinema City kilenc multiplex-

ben (összesen 88 terem) tavaly 3,1 millió néző fordult meg (kétszer több mint 2009-ben), akik összesen 56,6 millió lejre vásároltak jegyet, a Hollywood Multiplex 15 terme 2010-ben összesen 1,17 millió filmbarátot szórakoztatott, 22,3 millió lejért.

Harmadik helyen a Movieplex Cinema hálózat áll, 775.803 nézővel és 15,2 millió lejjel. Az

egyik mozik közül a kolozsvári Odeon vezeti a látogatottsági- és bevétellistát, tavaly 305.525 néző váltott jegyet pénztáraitánál, összesen 4,6 millió lejre. Nem panaszkodhatnak a hagyományos filmszínházak sem, amelyeknek bár csökkent a száma, a látogatók nem pártoltak át a 3D-s utódra. A 33 filmszínház vetítéseire tavaly összesen 291 231 néző váltott jegyet, 1,93 millió lejért. A listát a bukaresti és krajovai Patria mozik vezetik 133 illetve 62 ezer nézővel, harmadik helyen a fővárosi Stúdió mozi áll, 52 ezer látogatóval, a kolozsvári Florin Piersic mozi a negyedik, 42 ezer nézővel, amit kétségtelenül az is magyaráz, hogy a mozi felújítási munkálatok miatt egy ideig nem működött.

Tudor Giurgiu, a kolozsvári Erdélyi Nemzetközi Filmfesztivál igazgatója lapunknak egy korábbi interjúban elmondta, az utóbbi időben már valóban nincs hiány mozilátogatókból, viszont a mozi termek felszereltsége még mindig kívánivalót hagy maga után. „A hagyományos filmszínházak elveszítik a látogatóikat, ha nem fektetnek pénzt a felújításba. Sajnos több olyan mozi van, amelyekben a hang- és képminőség annyira gyenge, hogy szinte élvezhetetlenné teszi a vetített filmet” – figyelmeztet a fesztiválszervező, aki szerint a pozitív mutatók könnyen a vizs-
szájukra fordulhatnak. ◀

Az utóbbi öt év legnézettebb román filmjei

Film címe	Nézők száma
4 hónap, 3 hét, 2 nap (Cristian Mungiu, 2007)	89.339
Ha fűtőlmeleg akarok, fűtőlmeleg (Florin Șerban, 2010)	51.262
Emlékek az aranykorból (Cristian Mungiu, 2006)	28.665
A túlélő (Sergiu Nicolaescu, 2008)	26.575
Póker (Sergiu Nicolaescu, 2010)	24.876

Forrás: Román Nemzeti Filmközpont

Elhunyt Josef von Ferenczy

ÚMSZ

▶ Elhunyt a Németországban élő, magyar származású, Európa-szerte ismert és elismert médiamedvező, Josef von Ferenczy (képünkön) – adta hírül a németországi Bild című napilap. A halálhírt tegnap jelentette be Münchenben Marcel Huber, a bajor kormány kulturális és mé-

diaügyekkel foglalkozó minisztere, a médiacézar már vasárnap elhunyt. Josef von Ferenczy 1919. április 4-én született Kecskeméten, alig több mint 20 évesen már több vállalkozás tulajdonosa volt. 1948 decemberében külföldre emigrált, előbb Bécsben, majd 1951-től Münchenben telepedett le. Attól kezdve innen irányította fokozatosan kiépített médiabirodalmát, az ő közvetítésével vetette meg lábát Magyarországon az első nagy külföldi sajtóbirodalom, az Axel Springer, amely azután, 1991 derekán alapította a Ferenczy EuroPress sajtóügynökséget. ◀

Médiagnózis

Kézzrátétellel a zene...

Azt, hogy a zene gyógyít, már nem is szabad leírni, akkora közhely. De hogy mi mindenre jó patikaszer, arra a legfrissebb példát a médiát menthetetlenül elöntő tehetségkutató versenyek egyike, az RTL-en látható Csillag születik szolgáltatja. Gyorsan előrebotatom azonban, hogy ez a „gyógyítást” nem szabad szó szerint értelmezni – mindjárt ki is derül, hogy miért.

Most szombaton elkövetkezik a hosszú menetelés döntője, és valamiért úgy érzem, hogy valójában nem is show-ként kell a műsorfolymot tekinteni, hanem valami különleges szondának, amolyan lakmuspapírnak, amely kimutatja a „nyersanyag” színváltóságát.

A versenyzőkre gondolok, a produkció mögött rejtő emberre. Számomra ugyanis ez a mostani vetélkedő különleges tanulságot hozott. Csak ámuldozom, és máig nem tudom megfajítani azt a titkot, azt a csodát, aminek – bár meglehet, sokan föl sem figyeltek rá – a szemtanúi lehettünk. Van ugyanis ennek a mostani tehetségkutatónak egy rendkívüli különlegessége, pontosabban három. Bár már korábban kiesett, mégis elképedve figyeltük, hogy amint a beszédhíbis MC Gyufa (Farkas György Gyula) elkezdett

rappelni, szövege folyékonyvá vált. A szívet melengető tájszólással, magyarul izesen beszélő kézzátétellel, magyarul László Attila elkezd énekelni, és huss, oda a tájszólás. (És milyen sokszor sajnálom!) A vak kislány pedig, Krizbai Teca a zenében találta meg a szívárványszínt világot, de legfőképp a szerelmet. Mindkettő ajándék az ő számára – mindenképpen ajándék azonban nekünk. A képernyő segítségével figyelem a szemét, és azt látom, hogy nézésébe tekintet kötözt. Hogyan is van ez? A kereskedelmi televíziók nem jótékonyági intézmények, kökeményen a pénzről szól minden. A sok-sok sms-ező nyilván bele sem gondol, hogy adásonként hány milliós hasznót hajt a cirkuszvilágnak (ne dőlünk be az éhező gyerekeknek hirdetett pénzgyűjtő kampánynak, az púder volt csupán a pattanás). Az amatőrök szerepeltetése pedig nem jár sok kiadással (amivel mégis, annak túlnyomó hányadát állják a szponzorok, a készpénztől a nyereménylakság), de ha mégis sikerül szállítaniuk csodát – még ha jól megfontolt, önös érdekből is –, ne dözögjünk, inkább örüljünk. Márpedig a zene kézzátétellel előidézett gyógyulás, átváltozás ilyen.

Gyulay Zoltán

Kettős tükör

Nicholas Carr amerikai író legújabb könyvében, amely *A felszíniesség: mít művel az internet az agyunkkal címet viseli, arra figyelmeztet, hogy az internetről származó, minket érő információ-áradat elsekélyesítheti a gondolkozásunkat, és a netről jövő morzsák rácsálása közben elveszítjük azt az elemző készségünket, amely révén igazi emberként tudunk bekapcsolódni világunk zajlásába. Carr véleményével szemben lehetnek fenntartások, de az tény, hogy manapság nem „divat” interiorizálni a külső ingereket: majdnem animális szintre süllyedt etikával száguldozunk egyik lakásból a másikba, egyik autóból a másikba, egyik párkapcsolatból a másikba, mindig a pillanat bűvöletében élve. Az elmélyülés, a hermeneutikai „nálalet” nem minősül már igaz attitűdnek, az empátián nevetnek – online médiamorzsza-emberekké váltunk. Nevezzük át fajnkat: Homo Fractus Mediativus Inconditus.*

(prier)

Röviden

Elfogták a Politikovszkaja-gyilkosság egyik gyanúsítottját

Az Anna Politikovszkaja újságíró ellen elkövetett gyilkosság egyik vádlottját, Rusztam Mahmudovot elfogták Csecsenföldön – jelentette be az *Eho Moszkva* ellenzéki rádió tegnap, Mahmudov ügyvédjére hivatkozva. „Mahmudovot kedden reggel fogták el szülei házában, Csecsenföldön” – mondta az ügyvéd, és hozzátette, hogy a gyilkos lövés leadásával vádolt férfit hamarosan Moszkvába szállítják. Az *MTI* által is közölt hírt hivatalosan egyelőre nem erősítették meg. Az újságírónt 2006. október 7-én lötték le annak a moszkvai háznak a bejárata előtt, ahol lakott. Az orosz legfelsőbb bíróság a Politikovszkaja-ügyet tavaly októberben újabb nyomozásra vizs-
szautalta az ügyészségnek.

Romániában forog Vilmos és Kate románca

Romániában forgatják Vilmos brit herceg és Kate Middleton románcáról készülő legújabb filmet. *A William and Kate: A Royal Love Story (Vilmos és Kate: Egy királyi szerelem története)* című alkotást augusztusban mutatja be a Hallmark csatorna. A film rendezője az a Linda Yellen, aki 1982-ben a CBS csatorna számára Vilmos szüleitől, forgatótt szerelmi történetet. A most készülő alkotás több mint egy románc, egy anya örökségének története is – fogalmazott Yellen. Vilmos herceget Dan Amboyer amerikai színész, Kate Middleont Alice St. Clair brit színésznő alakítja a modernkori tündérmeseként jellemzett filmben.

Apróhirdetés

Eladó 2 db GLE 30 parapet típusú gázkonvektor, 2 éves. Telefon: 0745-756 076.

MÉDIAPARTNER

PRÍMÁS VAGYOK, DE NEM VONÓSI, REKRENS VAGYOK, A RÁDIÓSI!

MŰSOROK:

- ZENES ÜZENETEK
- ÉBRESZTŐ
- HÍREK
- UNITÁRIUS FELÁRA
- HANGOLÓ
- SZÍNES GRÁK
- KAMARASZÓ KAMARASZÓ
- REFORMÁTUS FELÁRA
- ZÁRÁNDOKTÓN
- AZ ORVOS VÁLASZOL
- MAGÁNFEJLŐTÉS

www.prima-radio.ro

HALLGASSA A PRÍMA RÁDIÓT, OLVASSA A PRÍMATETTÉT!

INGYENES APRÓHIRDETÉSI SZELVÉNY

Név:.....
Cím:.....
.....
tel.:.....

A hirdetés szövege (max. 80 szó)

.....
.....
.....

Mi egyszeri alkalommal ingyen közöljük apróhirdetését. Postacím: 014820 București, Piața Presei Libere nr.1, O.P. 33, C.P. 17

* A kedvezményt csupán magánszemélyek vehetik igénybe, magáncélú hirdetések közzétételére.

Június 1., szerda

Az év 21. hete és 152. napja, hátravan 213 nap

Ma **Tünde** és **Jusztinusz** napja van.

A Tünde Vörösmarty Mihály alkotása a tündér szóból, s első ízben a *Csongor és Tünde* című drámai költeményében bukkant fel.

A Jusztinusz vagy Jusztin latin eredetű férfinév, mely a Justus névből ered, jelentése: igazságos, igaz (ember). Női párja: Jusztina. Holnap a **Kármén**, **Anita** és **Péter** nevéük ünnepe.

Évforduló

- 1485 – Mátyás király elfoglalja Bécsot, és hozzákezd Bécsújhely ostromához.
- 1828 – Brunsvik Teréz grófnő Budán Angyalkert néven megnyitja a Habsburg Birodalom, ill. Magyarország első kisdudóvó intézményét (óvodáját).
- 1941 – Brit megszálló csapatok vonulnak be Bagdadba, hogy megelőzzék a náciarát hatalomátvételét.
- 1977 – Magyarországon bevezetik a magánkereskedői igazolványt, amit szaképesítéshez kötnek.
- 1980 – A CNN (Cable News Network) elkezd műsorának sugárzását.

Vicc

Azt mondja a tanár:
– Gyerekek, ki tapasztalta

azt, hogy jobb adni, mint kapni, mikor és hol? Pistike jelentkezik:

– Én, tanár bácsi! Tegnap a bokszedzésem!

Recept

Vörösboros csirke szilvával
Hozzávalók: 1 csésze kimagozott szilva, 2/3 csésze száraz vörösbor, 1/3 csésze portói bor, 2 kk. olívaolaj, 45 dkg kicsontozott, 5 cm vastag darabokra vágott csirkecomb, bőre nélkül, 2 ek. liszt, 8 db, 5 cm-es csíkokra vágott mogyoróhagyma, 2 kk. csíkokra vágott narancshéj, 1/4 csésze narancslé, 2 kk. balsamecet, 1/2 kk. só, 1/2 kk. bors, 3 ek. aprított petrezselyemzöld.

Elkészítés: Egy tálban keverjük össze a szilvát, a vörösbort, a portóit, és 30 percig hagyjuk állni. Egy fedeles serpenyőben közepes hőfokon forrósítsuk fel az olajat. Forgassuk a csirkét a lisztbe, és a serpenyőben süssük aranybarnára. Dobjuk bele a mogyoróhagymát, és pirítsuk amíg megfőnyad. Adjuk hozzá a szilvát a borral, a narancshéjjal és narancslével, az ecetet, a sót és a borsot, majd forraljuk fel. Vegyük le a hőfokot, fedjük le a húst, és főzzük 20 percig, amíg a csirke és a szilva meg nem puhul. Keverjük hozzá a petrezselymet.

Horoszkóp

KOS (III. 21.–IV. 20.)
Őn optimista és vidám ebben a szép nyárelő hónapban. Remek kommunikációs képességgel rendelkezik, szabatosan fogalmaz. Fortuna kegyeibe fogadja önt.

BIKA (IV. 21.–V. 20.)
A ragyogó pünkösd havában ön felszabadultan, vidáman tölti napjait. Komoly célokat tűzhet ki. Almai megvalósíthatja. Csillagától kap elegendő energiát.

IKREK (V. 21.–VI. 21.)
Szent Iván s pünkösd havában az Ikrek lelkesedése, tettvágya kerül előtérbe. Fokozatosan halad vágyai beteljesülése felé. Lépéseit szerencse kíséri.

RÁK (VI. 22.–VII. 22.)
Egy családtagja tervezi, hogy látogatába, vendégségbe jön. Az újhold kedvező feltételeket teremt arra, hogy otthonát előkészítse erre és praktikus terveket dolgozzon ki.

OROSZLÁN (VII. 23.–VII. 23.)
Nyugtalanodik a nyaralási idény és az erre a célra fordítható pénz szükségessége miatt? Ön természeténél fogva megfontolt és eredményes. E képességei nélkül nem fejeznék be az előkészületeket.

SZŰZ (VIII. 24.–IX. 23.)
Szent Iván havában megállás nélkül dolgozik. Általában a jól elvégzett munka kedvéért dolgozik. Most is erről van szó, bár

egyre inkább előtérbe kerül a pénz.

MÉRLEG (IX. 24.–X. 22.)
Ma készüljön fel arra, hogy a munkában némi késedelem támad. Hibaelhárítóként léphet fel, és eltávolíthatja a munkát fékező, hátráltató akadályokat.

SKORPIÓ (X. 23.–XI. 22.)
Szent Iván havában egy terv megvalósítására készül, amelynek munkálatait az elkövetkező napokban kívánja megkezdni. Egy sor egymásra épülő tevékenység van, amely különösen érdekli önt.

NYILAS (XI. 23.–XII. 21.)
Júniusban több, helyi kötelezettségének kell eleget tennie. Kerülje el, hogy vitába keveredjen olyanokkal, akiknek az alapvető nézetei merőben eltérnek az önéétől.

BAK (XII. 22.–I. 20.)
Elérkezett a gyönyörű pünkösd, avagy Szent Iván hava, amikor is ön remekül szórakozik. Derűs és kreatív lesz ebben a hónapban.

VÍZÖNTŐ (I. 21.–II. 19.)
Pünkösd havában minden virul és illatozik, ami önt boldogsággal tölti el. A szeretet kerül előtérbe. Kedveli ezt a mozgalmas, élettel teli időszakot.

HALAK (II. 20.–III. 20.)
Bárhová megy, mindenütt megtalálja magát, és azonnal a középpontba kerül. Munka terén szép sikereket ér el. Környezetében mindenki kedves, segítőkész.

A következő napok időjárása

Csütörtök
26°C
24°C
Bukarest

Etöbbször erősen megnövekszik a gomolyfelhőzet, sokfelé várható zápor, zivatar.

Péntek
27°C
25°C
Bukarest

A nappali gomolyfelhőképződés mellett főként nyugaton valószínű zápor, zivatar.

Készült: Magyarország az Országos Meteorológiai Szolgálatnál

A hosszabb napsütéses időszakok mellett időnként erősen megnövekszik a gomolyfelhőzet, melyből többfelé alakulhat ki záporos, viharos szellőkéséssel kísért zivatar, helyenként felhőszakadás is előfordulhat.

Jelleg	Délutáni hőmérséklet	Holnap hajnali hőmérséklet
Arad	28°C	15°C
Brassó	23°C	11°C
Bukarest	26°C	16°C
Csikszereda	22°C	11°C
Kolozsvár	25°C	13°C
Marosvásárhely	24°C	14°C
Nagyváradi	27°C	14°C
Szatmárnémeti	29°C	15°C
Temesvár	27°C	15°C

Társkereső rovat

Horváth István

***	ESŐBEN ÁLLÓ	KORSÓ-DARAB!	ALBÁN APÁCA VOLT	ODÁIG NYULIK	... ÁLL; FIGYEL	ÜZEMELNI KEZDI!	FÜVET TELJESEN MEGESZ	... MCBAIN KRIMIÍRÓ	EGYSÉGES CSOPORT
BIZTONSÁGI ZÓNA FOLYÓ MELLETT									
GYŰMÖLCSKOCSONYA						EDOMÉR BECÉZVE			
AZ OXIGÉN VEGYJELE		KÖZETET HÉZAGOL				KIS RÁGCSÁLÓ		EGYETLENEM!	RÓMA FOLYÓJA
***	KOLDUS								
TARTÓZERKEZET	SŰRŰ ERDŐ			FEKETE AFRIKAI					
ÁVOR PÁL SZÜLŐHELYE				RAKÓDOPART					
SZÖVETADÓ SZEMÉLY					SZEMLE			NEM KERES HIABA	SZOLMIZÁCIÓS HANG
NÉHA					ROMÁN LE. (RÓV.)				FRANCIA SZIGET
TASLI									A GYŐZELEM JELE

új magyar szó

Szerkesztőség és kiadó:
Bukarest, 3. kerület, Lipszani u. 29-31. sz., I. emelet. Telefon/fax: 021/317-8847, E-mail: office@maszol.ro

Postacím:
Redacția „Új Magyar Szó” OP 15, CP 40, sector 5, București

Mb. felelős szerkesztő:
Salamon Márton László

Vezető szerkesztő:
Cseke Péter Tamás

Vezető publicista:
Agoston Hugó

Főmunkatársak:
Ady András, Bíró Béla, Krebsz János, Gyulay Zoltán, Sebestyén Mihály, Székedi Ferenc, Székely Ervin

Szerkesztők:
Moldován Árpád Zsolt (Aktuális)
Bogdán Tibor (Hátér)
Baló Levente (Kultúra)
Szakács Zsuzsanna (Gazdaság)
Turós-Jakab László (Sport)
Farkas István (Média)
Orosz Anna (Életmód)
Szonda Szabolcs (Színkép)

Olvasószerkesztő:
Osváth Annamária

Tudósítók:
Antal Erika – 0788-760573 (Marosvásárhely), Sipos M. Zoltán – 0788-715876 (Kolozsvár), Totka László – 0788-715848 (Nagyváradi), Baloga-Tamás Erika – 0746-375775 (Székelyudvarhely), Kovács Zsolt – 0788-715766 (Sepsiszentgyörgy), Mayla Júlia – 0745-682401 (Beszterce), Sike Lajos – 0788-715687 (Szatmárnémeti), Tamás András – 0744-781709 (Nagyenyed)

Fotóriporter, képszerkesztő:
Tofán Levente

Grafikus:
Horváth István

Tördelőszerkesztők:
Lőrincz Imola, Szabó Ildikó Erzsébet

Kiadja a Scripta Kiadó Rt.

Terjesztési menedzser:
Béres Attila – 0788-318353

Területi megbízottak:
Baricz István – 0788-488739
Keresztes Csaba – 0746-100830 (Gyergyó), Tósa András – 0788-715481 (Kolozs, Szilágy)

Logtanácsos:
Czédly József

Hirdetési ajánlat a honlapon és a szerkesztőségben. Elfizethető a Román Postánál (katalógusszám: 19302), közvetlenül a szerkesztőség-nél és előfizetés-szervezőinknél. Magánterjesztők forgalmazzák.

Előfizetési díjak:
1 hónapra 15 lej,
3 hónapra 38 lej,
6 hónapra 75 lej,
12 hónapra 148 lej

Nyomda: Garamond (Kolozsvár)

ISSN 1841-5520

Az Új Magyar Szó bármely részének másolásával kapcsolatos minden jog fenntartva. Értesítéseket átvenni csak az Új Magyar Szóra való hivatkozással lehet. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beküldött leveleket rövidítve, illetve szerkesztve közzölje.

Lapunk megjelenését támogatja a

MÉDIAPARTNEREK

agnus
RADIO 88.3 FM
naponta 03-08 és 12-15,
csütörtökön 19-23 óra között
a világhálón:
www.agnusradio.ro

Sláger
Rádío
fm 105.9

95 FM
SICULUS
Rádío

95.1 fm
Paprika
Rádío
Fülön csíp.

94.0 fm
PROFI
Rádío
A ZENE ÁRAD BELŐLE

KOLOZSVÁRI
RÁDÍÓ
FM 95,6
www.radiocluj.ro

Tizenkettőt indítanak

Kézilabda

T. J. L.

▶ A Román Kézilabda-szövetség hivatalos kérvénnyel fordult az európai fórumhoz (EHF), amelyben még egy-egy helyet kér a 2011–12-es kupasorozatokban. A férfiakkal van esély arra, hogy a bajnokságban ötödik Kolozsvár U-Transilvania részt vehessen a Challenge Kupa küzdelmeiben. A hölgyeknél bonyolultabb a helyzet, hiszen az előkelőbb rangsorhelyezés ellenére Románia nem indíthat csapatot a Challenge Kupában. Ha az EHF kedvezően bírálja el a román kérést, úgy a bajnoki idenyt az ötödik helyen zárt HCM Roman az EHF-kupában vagy a KEK-ben indulhat – feltéve, ha valamelyik résztvevő anyagi vagy egyéb gondok miatt visszalép. A jelenlegi állás szerint Romániát kereken tíz csapat képviseli az ősszel rajtoló kontinentális kupasorozatokban: a hölgyeknél az Oltchim (BL-csoportok), a Kolozsvári U-Jolidon (BL-selejtezők), a Bukaresti CSM (EHF-kupa), a Zilah HC (EHF-kupa) és az Oțelul HC (KEK), a férfiaknál a Konstancai HCM (Bajnokok Ligája), az SZKC (EHF-kupa), a CSU Bucovina Suceava (Challenge Kupa), az UCM HC Krassó-Szörény (Challenge Kupa) és az Pandurii Târgu Jiu (KEK). ◀

Könnyezhet Temesvár

Labdarúgás

Turós-Jakab László

▶ A Román Labdarúgó-szövetség szabizottsága tegnap tárgyalta a Temesvári FC és a Besztercei Gloria licenceinek megfellebbezési ügyét és a két csapat kizárása mellett döntött. A temesváriak licencének megadását a Benfica iránti adósságok miatt tagadták meg, annak ellenére, hogy a Bega mentiek azt állítják: már rég meg egyeztek a lisszaboniakkal a Seps László átigazolásáért járó pénz visszafizetésének módjáról. Amennyiben a Temesvári FC június 6-áig törleszti 1,2 millió eurós adósságát a Benfica iránt, úgy a gárda elkerüli a Liga-3-at, a Liga-2-ben indulhat ősszel.

A Gloria az államkassza iránti tetemes adósságai miatt nem kapta meg a licencet és ősszel a másodosztályban indulhat. Ugyanakkor az RLSZ szakszabizottsága nem adott helyt az Universitatea Craiova fellebbezésének a megtagadott licenc ügyében. Licencet kapott a 2011–12-es bajnoki idenyre a bajnok Oțelul, a Vaslui, a Rapid, a Dinamo, a Steaua, az Astra, a Brassó, a Pandurii, a Marosvásárhely, a Gaz Metan, a Kolozsvári CFR 1907 és a Sportul Studențesc. Utóbbiak tehát maradnak az élvonalban, a Liga-2-ből pedig

Marian Iancu, a Poli tulajdonosának van miért sírnia: csapata harmadosztályú lett

Fotó: Mediafax

valószínűleg a négy helyett öt csapat jut fel. Az sem kizárt, hogy a Liga-1 2011–12-es idejében csak 17 csapat szerepel majd.

A Victoria Brănești nem fellebbezett, miután nem kapta meg a licencet, a szétesett Unirea Urziceni pedig nem is kérte. Az RLSZ szerint a döntések véglegesek, nem támadhatók meg.

Az új helyzetben a bajnok Galaci Oțelul a BL-csoportkörében szerepelhet, a SC Vaslui pedig a BL harmadik selejtezőkörében. A Rapid és a Steaua az Európa Liga play-offjában, a Dinamo

ugyanazon sorozat harmadik, a Medgyesi Gaz Metan pedig második selejtezőkörében képviselheti Romániát.

Marian Iancu természetesen dül-fül és polgári perekkel fenyeget. A Temesvári FC mecénása hétfőn kiszámolta, hogy kedvezőtlen döntés esetén mekkora veszteség éri az alakulatot: közel 11 millió euró. Ebből 2,4 millió a helyhatóság bónusza, míg 2 millió a tévéközvetítési jogokból, 3 millió az európai kupaszereplésből, 1,5 millió a szponzoroktól, 2 millió pedig a jegyeladásból folya be.

Következésképpen Iancu 11 millióra pereli be Román Labdarúgó-szövetséget (RLSZ), a lausanne-i Sportdöntő-, illetve a hazai polgári bíróságon. Az üzletember további 10 millió euró kártérítést követel az RLSZ-től, amely „zöld kártyát” adott Dare Vrsici-nek annak ellenére, hogy a szlovén válogatottnak még 3 évig érvényes szerződése volt a temesváriakkal. Iancu azt állítja, hogy a FIFA már igazat adott neki ebben az ügyben, amelyet két hónap múlva a Sportdöntőbíróság elé visz. ◀

Contador megvédte címét

Kerékpározás

Hírösszefoglaló

▶ A spanyol Alberto Contador 2008 után másodszor nyerte meg a Giro d'Italia országúti kerékpáros körversenyt, miután az összetettben több mint hatperces előnnyel győzött két olasz versenyző, Michele Scarponi és Vincenzo Nibali előtt.

A 28 éves Contador hatodik diadalát aratta a nagy, háromhetes körversenyeken: a Girót kétszer (2008, 2011), a Tour de France-t háromszor (2007, 2009, 2010), a Vuelta a Espanát egyszer (2008) nyerte meg. Rajta kívül mindössze négyen – az olasz Felice Gimondi, a belga Eddy Merckx, az egyaránt francia Jacques Anquetil és Bernard Hinault – mondhatják el magukról, hogy győztek a Girón, a Tour de France-on és a Vuelta a Espanán is.

További hat versenyző legalább ötször nyert a háromhetes viadalokon: hétszer az amerikai Lance Armstrong (7 Tour, 5 Giro), az olasz Fausto Coppi (2 Tour, 5 Giro) és a spanyol Miguel Indurain (5 Tour, 2 Giro), ötször pedig olaszok, Gino Bartali (2 Tour, 3 Giro), Alfredo Binda (5 Giro) és Felice Gimondi (1 Tour, 3 Giro, 1 Vuelta).

Contador már készülhet a júliusi Tour de France-ra, miután júniusban már nem

kerül sor sportdöntőbírósági (CAS) meghallgatására. A lausanne-i székhelyű bíróság eredetileg június 6. és 8. között hallgatta volna meg Contadort, az új dátumot a héten tűzi ki. A világ jelenlegi legjobb országúti bringása addig versenyezhet, amíg a CAS másként nem határoz, illetve a Tourtól akkor maradhat távol, ha a szervezők a francia viadalon való részvételt megtiltanák számára.

A háromszoros győztes spanyol kerekese a tavalyi Touron adott mintájában bukkantak klenbuterol nyomaira a vizsgálatok során. A sportolót azonban hazája szövetsége felmentette, miután bizonyítottan látta, hogy szennyezett marhahússal került a szervezetébe a tiltott anyag. A spanyolok februári döntése ellen a nemzetközi szövetség (UCI) és a Nemzetközi Doppingellenes Ügynökség (WADA) is fellebbezett a CAS-hoz. ◀

FIFA: eltiltások és cáfolatok a megvesztegetési botrányban

Labdarúgás

Hírösszefoglaló

▶ A kínai Csang Csi-lung alelnök vette át ideiglenesen az Ázsiai Labdarúgó-szövetség (AFC) irányítását, miután a vesztegetéssel vádolt elnököt, a katarit Mohamed Bin Hammamot a nemzetközi szövetség (FIFA) etikai bizottsága felfüggesztette mindennemű, a sportággal kapcsolatos mukavégzés alól.

Bin Hammam eredetileg indult volna a mai FIFA-elnökválasztáson a jelenlegi vezető Joseph Blatter kihívójaként, ám előbb vesztegetésgyanújával etikai eljárás indult ellene, majd szombaton visszalépett a jelöléstől, a vasárnapi meghallgatást követően pedig – Jack Warner FIFA-alelnökkel, az Észak- és Közép-Amerikát, valamint a karibi térséget tömörítő konföderáció (CONCACAF) elnökével együtt – felfüggesztették FIFA-tagságukat, teljes körű vizsgálat elé néz. A 62 éves sportvezető közleményében jelezte, azonnali hatállyal fellebbezést nyújt be a FIFA etikai bizottságának vasárnapi döntése ellen. Bin Hammam május 10–11-én a karibi tér-

ség futballvezetőivel, köztük a trinidadai Warnerrel találkozott, a vizsgálat pedig azt hivatott eldönteni, hogy a katar elnökjelölt szavazatokért cserébe megvesztegette-e valakit. A vád szerint fejkenként 40 ezer dollárt fizettek volna a szavazatokért. A vizsgálatot utólag kiterjesztették Blatterre is, miután Bin Hammam az ellene indított eljárás után ezt kérte.

A két felfüggesztett sportvezető egyaránt tagadja, hogy bármi törvénybe ütköző dolgot tett volna. Sőt, Warner azt állítja, hogy Blatter úgy adott egymillió dollárt a CONCACAF-nak, hogy erre nem kért engedélyt a FIFA pénzügyi bizottságától. Hozzátette: a FIFA-vizsgálat elfogult és jogtalan volt, a szálakat mozgató Blattert pedig meg kell állítani.

A CONCACAF-zóna vezetője időközben nyilvánosságra hozott egy e-mailet, amelyben Jerome Valcke FIFA-főtítkárral jelzi neki: az elnökválasztáson induló „Bin Hammam azt hiszi, hogy úgy meg lehet venni az FIFA-t, mint ahogy Katar megvette a vb-t.”

Reagálva Warnernek a Valcke-féle levelére, Katar pályázati bizottsága közle-

ményben tagadta, hogy bármi törvénytelen követett volna el a sikerrel záruló kandidálás során. Nem sokkal később Valcke „finomított”: „Szeretném tisztázni a dolgokat, amik az e-mailben szerepelnek. Ők egy rendkívül erős anyagi háttérrel vágtak neki a kandidálásnak, ezt pedig hatékonyan használták fel. Soha nem utaltam arra, hogy szavazatokat vettek volna” – mondta. A vizsgálatra amúgy Blattert is beidézték, őt azonban tisztázták a vádak alól a tisztújító közgyűlés előtt. A felmentő ítélet azt jelenti, hogy a terveknek megfelelően ma megtartják az elnökválasztást – hacsak a 208 küldött háromnegyede erről másként nem dönt –, és amelyen a svájci sportdiplomata immár egyedüli jelöltként indul, így vélhetően negyedszer is megkapja a küldöttektől a bizalmat.

Közben az egyik ausztrál parlamenti képviselő, Nick Xenophon azt szeretné elérni, hogy a szövetségi kormány kérje vissza a FIFA-tól azt a 46 millió dollárt, amelyet az ország költött a 2002-es világbajnoki kandidálásra, ám a torna rendezési jogát végül Bin Hammam hazája, Katar nyerte el. ◀

Röviden

Bajnok az U-Mobilteco

Az U-Mobilteco BT nyerte tegnap a férfi kosárlabda-bajnokság döntőjének hatodik összecsapását: 64-61 a címvédő CSU Asesoft Ploiești-tel. A kolozsváriak 4-2-re nyerték a sorozatot és 15 év után szerezték meg újabb bajnoki címüket.

Zicu és Oros behívója

A sérült Bogdan Stancu és Dorin Goian helyett Răzvan Lucescu szövetségi kapitány Ianis Zicut és Cristian Orost hívta be a pénteki, Bosznia-Hercegovina elleni labdarúgó Eb-selejtező-re készülő keretbe.

Négyen a feljutásért

A bukaresti Arena de Baschet lesz a házigazdája a férfi kosárlabda B osztályú négyes tornájának, amely a két feljutó felől dönt. Június 3. és 5. között a Temesvári BC Timba, a Bukaresti Dinamo, a CSS Giurgiu és a Galaci CSU vív körmérkőzést, s a két legjobb osztól a Politehnica Iași és a Brassói CSU Cuadrupol helyét veheti át az élvonalban.

Megműtik Puyolt

Térdsérülése miatt műtét vár Carlos Puyolra, a spanyol bajnok és friss Bajnokok Ligája-győztes FC Barcelona csapatkapitányára. A katalánok hátvédje hónapok óta küszködik a bal térdével, amelyet ma a Quiron városi klinikán operálnak meg. A 33 éves játékos így kénytelen lesz kihagyni a válogatott két közelgő barátságos mérkőzését is, amelyet az Egyesült Államok és Venezuela ellen vív meg a világbajnoki címvédő.

Kiengedték a kórházból

Elhagyhatta hétfőn a kórházat Sergio Perez, a Forma-1-es Sauber istálló mexikói pilótája, aki a Monacói Nagydíj szombati időmérő edzésén szenvedett súlyos balesetet. Bár még fájtatja a lábát és a nyakát, a 21 éves versenyző biztos benne, hogy rajthoz áll majd a világbajnokság következő futamán, a június 12-i Kanadai Nagydíjon. A vasárnapi vb-futamon balesetet szenvedett orosz Vitalij Petrov (Renault) is jobban van: neki a bokája sérült meg a Jaime Alguersuari-val való ütközés nyomán.

Feljutott a Swansea City

A Swansea City feljutott az angol labdarúgó Premier League-be: a walesi együttes a másodosztályú rájátszás fináléjában 4-2-re nyert a Reading ellen a Wembley Stadionban. A csapat 1983 után szerepelhet ismét a legjobbak között, mellette pedig a Queens Park Rangers, valamint a Norwich City jutott fel az élvonalba.